

EP-J



N. 8



ΠΑΝΟΣ ΦΟΥΡΤΟΥΛΑΚΗΣ



Μετά από μια προβολή του έργου της στον κινηματογράφο
Zumzeig στη Βαρκελώνη,



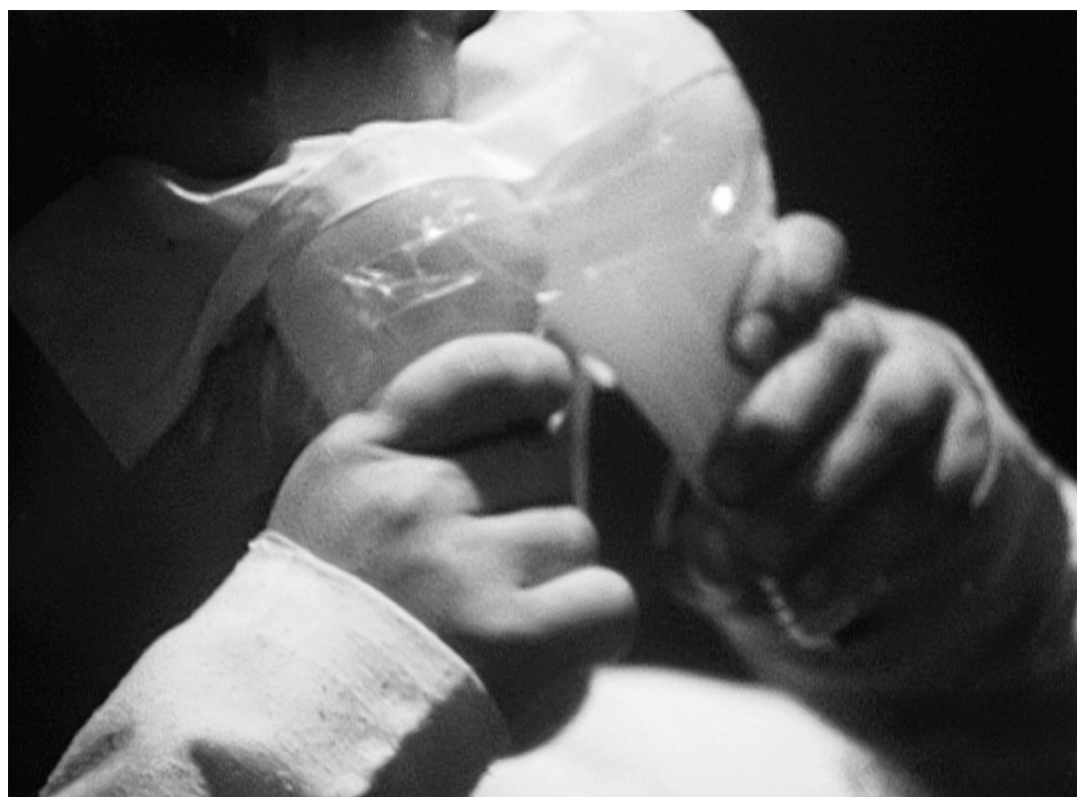
η Αμερικανίδα καλλιτέχνις και κινηματογραφίστρια
πειραματικών ταινιών Leslie Thornton απευθύνεται στο κοινό
μέσα από ένα μαγνητοσκοπημένο βίντεο που προβάλλεται
στην οθόνη.



Η εμπειρία αυτή αποπνέει κάτι οικείο αλλά και συνάμα παράξενο: η εκφορά του λόγου της έχει πολλά κοινά στοιχεία με τα εξομολογητικά βίντεο που παρακολουθούμε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης από τις φορητές συσκευές μας.



Ωστόσο, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει σε αυτά, η καλλιτέχνης φανερώνει την ευαλωτότητά της με ειλικρίνεια.



Εκφράζεται ενδόμυχα για το *Peggy and Fred in Hell* [Η Πέγκι και ο Φρεντ στην Κόλαση] (1984–2016), το διάρκειας δεκαεπτά επεισοδίων *magnum opus* της, παραθέτοντας τις ανησυχίες της για τη ραγδαία αναπτυσσόμενη τεχνολογία, η οποία ξεπερνά την ανθρώπινη κλίμακα.

○



○



Το έργο παρακολουθεί δύο παιδιά να μεγαλώνουν μέσα από τις εικόνες των ΜΜΕ, καθώς περιηγούνται σε μια επικράτεια μετά την Αποκάλυψη. Η Θόρντον διηγείται την ιστορία της οικογένειάς της. Ο πατέρας και ο παππούς της –αν και τότε δεν το γνώριζαν ο ένας για τον άλλο– εργάζονταν για την παραγωγή της ατομικής βόμβας την περίοδο του Β΄ Παγκοσμίου.



Η καλλιτέχνης μιλάει για την Αποκάλυψη.



○



○

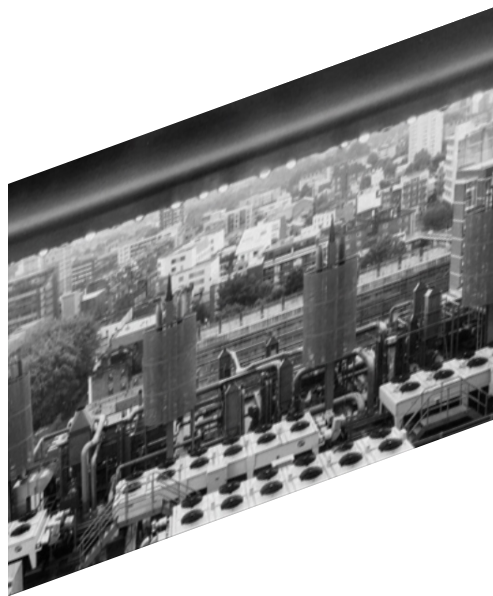
Αντιλαμβάνεται την αποκάλυψη ως μια κατάσταση που δεν θα φέρει ένα ξαφνικό τέλος, αλλά μάλλον θα επιβραδύνει σταθερά κάτι που μπορεί ήδη να βιώνουμε – κυρίως μέσω της κλιματικής κρίσης. ¶



Επιστρέφω σήμερα στους συνειρμούς που γεννά η εμπειρία της ομιλίας της Θόρντον, σχετικά με το τι θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε αποκάλυψη, με την έννοια του θανάτου ως μια κατάσταση εν εξελίξει και την αδυνατότητά της σε ό,τι αφορά το ψηφιακό μας αποτύπωμα και την κινούμενη εικόνα εν γένει, αλλά και την αισθητική και συναισθηματική δύναμη της τελευταίας να οικοδομεί υποκειμενικότητες. ¶



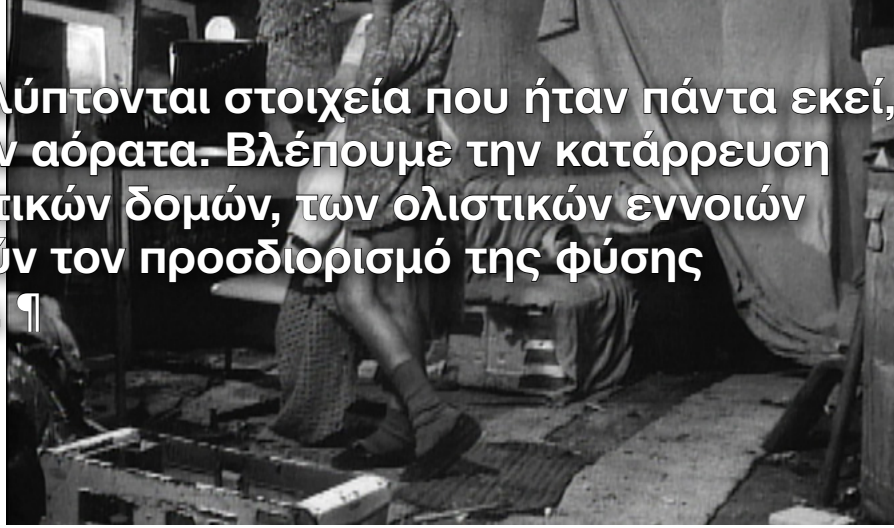
Όπως η Θόρντον έτσι και ο θεωρητικός Evan Calder Williams εκτιμά ότι «η καπιταλιστική αποκάλυψη έχει ήδη έρθει, άμεσα και διαχρονικά».¹ Δεν πρόκειται για θεαματικό γεγονός, αλλά για μια αργή συνθήκη που ξετυλίγεται εδώ και αιώνες.



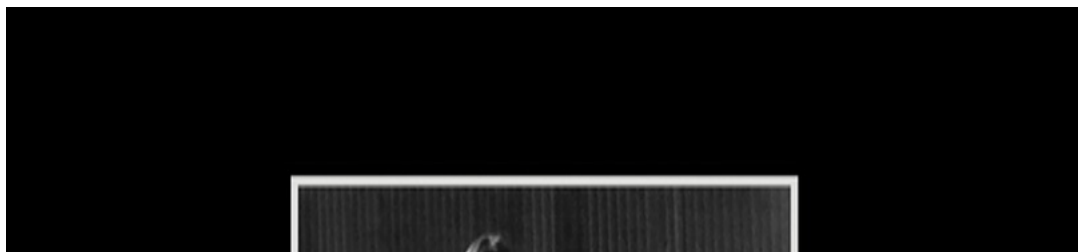
Σε αντίθεση με την καταστροφή, την οποία ο ίδιος θεωρεί αδιέξοδη, η αποκάλυψη σηματοδοτεί μια φανέρωση, «την άρση ενός πέπλου».



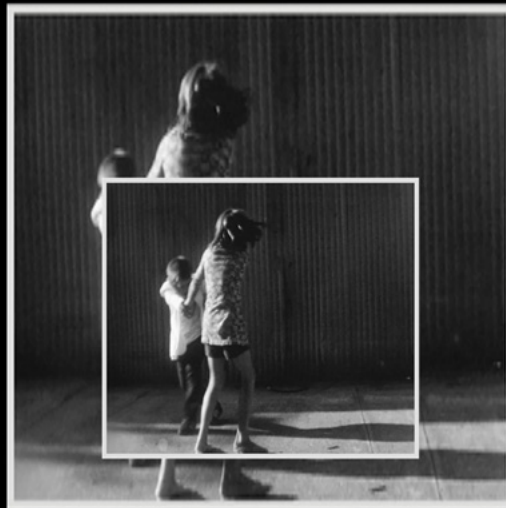
Ξαφνικά αποκαλύπτονται στοιχεία που ήταν πάντα εκεί, αλλά παρέμεναν αόρατα. Βλέπουμε την κατάρρευση των συγκεντρωτικών δομών, των ολιστικών εννοιών που εξυπηρετούν τον προσδιορισμό της φύσης των πραγμάτων. ¶



EP-J



Ένας τρόπος για να εξετάσουμε την ανάπτυξη του ύστερου καπιταλισμού και τις επιπτώσεις του στην αντίληψή μας του εαυτού, είναι να μελετήσουμε την εξέλιξη των media και το πώς αυτά διαμορφώνουν τις υποκειμενικότητες και τις ενσώματες ευαισθησίες μας.



Στις επόμενες σελίδες, θα διερευνήσω αυτές τις ιδέες εντρυφώντας σε δύο έργα κινούμενης εικόνας της Λέσλι Θόρντον και της Έρικας Σκούρτη: δύο καλλιτέχνιδες που ακολουθούν διαφορετικές πρακτικές, εκπροσωπώντας διαφορετικές γενιές και γεωγραφικά πλαίσια, προτείνουν έργα που μιλούν για τις κατεπείγουσες ανάγκες του παρόντος και αναστοχάζονται τι σημαίνει να ζεις υπό τη διαρκή επιρροή των media. ¶

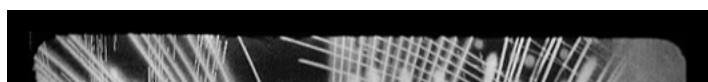


Το *Peggy and Fred in Hell: Folding* [Η Πέγκι και ο Φρεντ στην Κόλαση: Υποχώρηση] (1984–2016) της Λέσλι Θόρντον, το επεισόδιο ανθολογίας της σειράς, συνιστά μια αφετηρία για να κατανοήσουμε τα σύγχρονα μέσα ενημέρωσης και το πολιτισμικό τοπίο υπερβολής που ενδεχομένως το έργο «προέβλεψε» ποικιλοτρόπως – τόσο μέσα από τη θεματολογία του όσο και μέσα από τη φόρμα του.

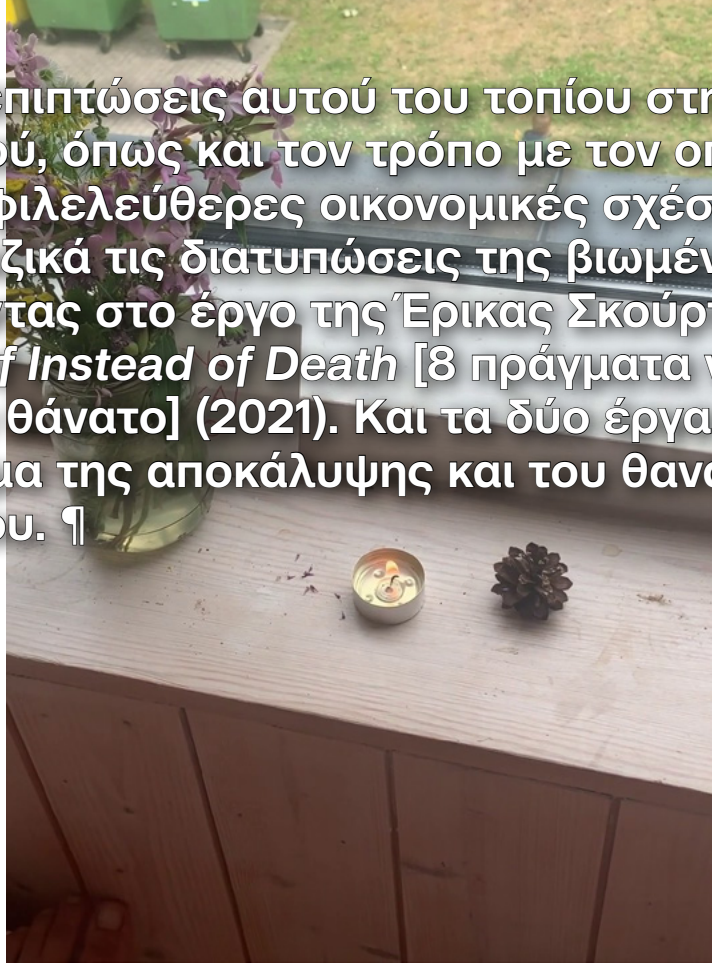
○



○



Θα διερευνήσουμε τις επιπτώσεις αυτού του τοπίου στην αντίληψή μας του εαυτού, όπως και τον τρόπο με τον οποίο η τεχνολογία και οι νεοφιλελεύθερες οικονομικές σχέσεις έχουν μεταμορφώσει ριζικά τις διατυπώσεις της βιωμένης εμπειρίας μας, εστιάζοντας στο έργο της Έρικας Σκούρτη *8 Things to be Scared of Instead of Death* [8 πράγματα να φοβόμαστε αντί για τον θάνατο] (2021). Και τα δύο έργα θα αναλυθούν υπό το πρίσμα της αποκάλυψης και του θανάτου – ή της απιθανότητάς του. ¶



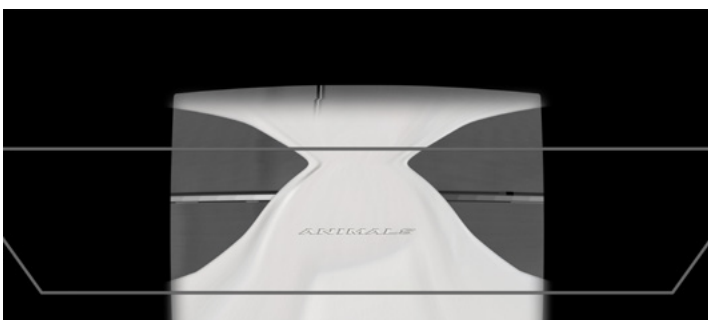
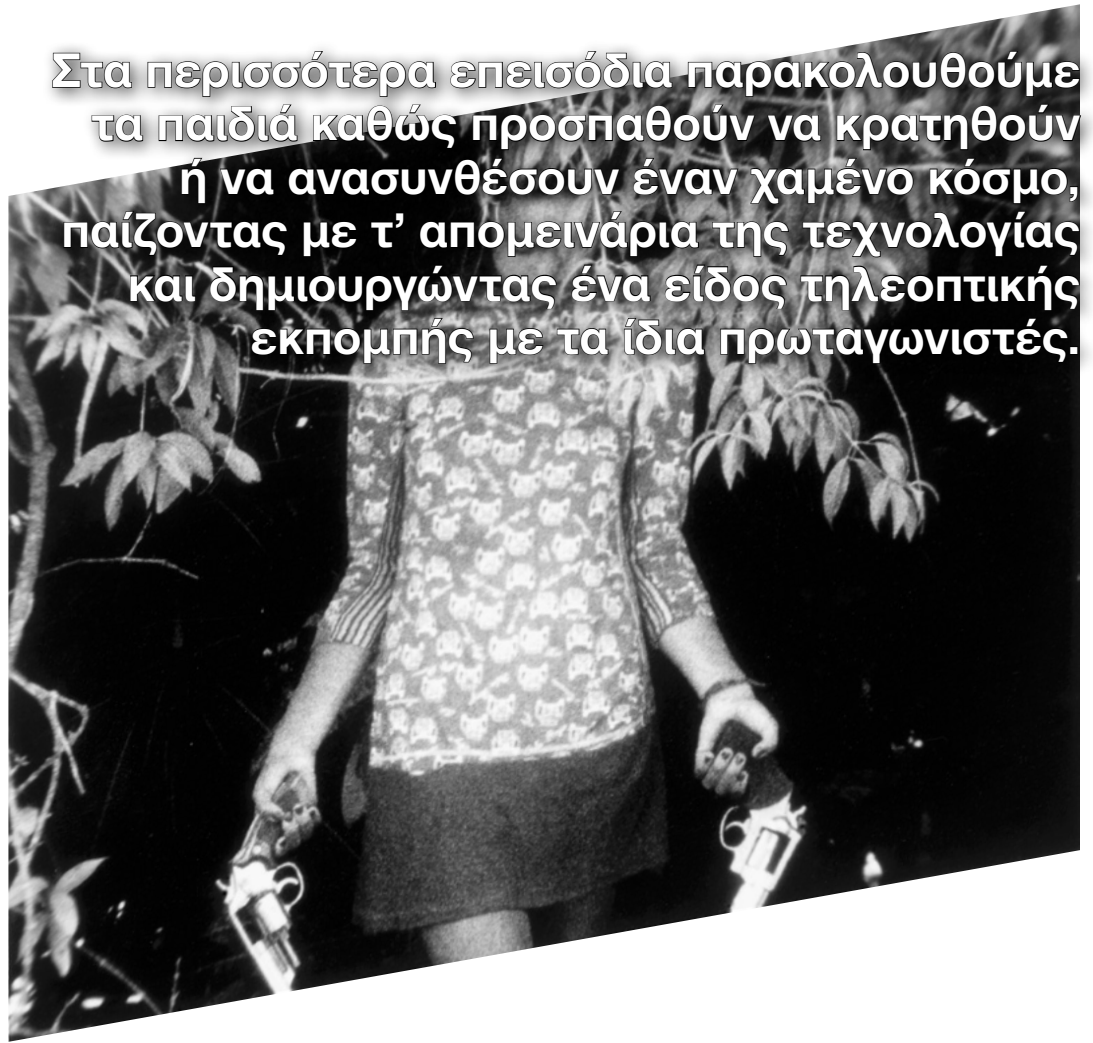
Η ΖΩΗ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΣΤΟ *PEGGY AND FRED IN HELL*



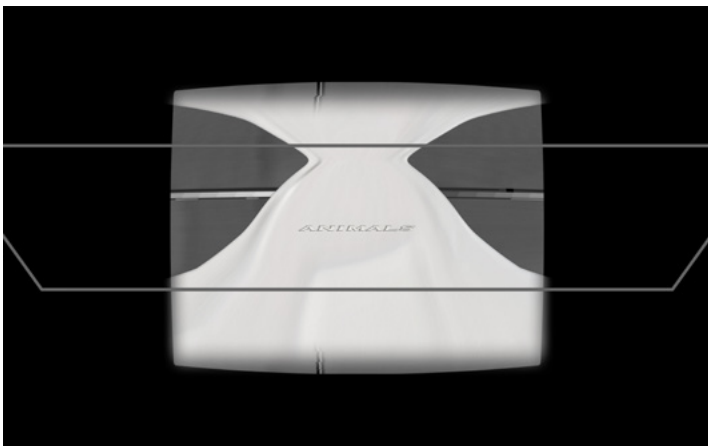
Το αρχικό στόρι του *Peggy and Fred in Hell* ήταν βασισμένο σε δύο παιδιά που έχουν βρεθεί μόνα τους σ' ένα μετα-αποκαλυπτικό σύμπαν.



Στα περισσότερα επεισόδια παρακολουθούμε
τα παιδιά καθώς προσπαθούν να κρατηθούν
ή να ανασυνθέσουν έναν χαμένο κόσμο,
παίζοντας με τ' απομεινάρια της τεχνολογίας
και δημιουργώντας ένα είδος τηλεοπτικής
εκπομπής με τα ίδια πρωταγωνιστές.



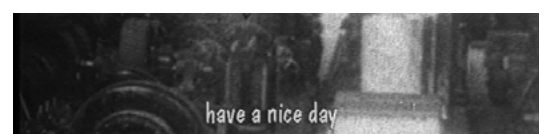
Αυτό που δεν αποκαλύπτω εδώ, αν και πρόκειται στην πραγματικότητα για τη δική μου ιστορία, είναι ότι παρατηρούνται από μια οντότητα τεχνητής νοημοσύνης και γίνονται αντικείμενο μελέτης για τη μοντελοποίηση της ανθρώπινης συναίσθησης ή των ανθρώπινων συναισθημάτων.



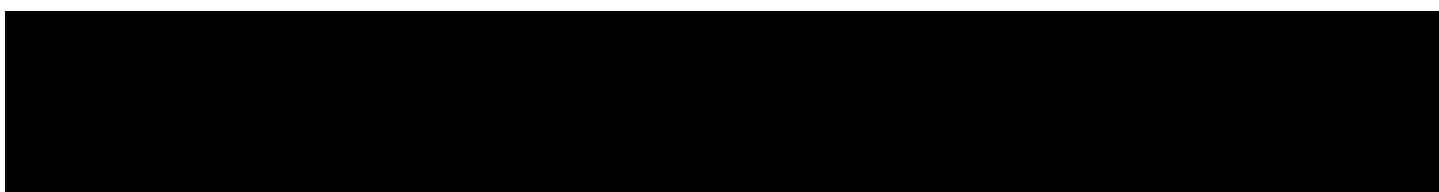
EP-J



Η τεχνητή νοημοσύνη χρησιμοποιεί την τηλεόραση για να προκαλέσει μια συγκεκριμένη συμπεριφορά. Η τηλεόραση παίζει διαρκώς, κι έτσι τα παιδιά βλέπουν ανθρώπους μόνο στη μικρή οθόνη. Νομίζουν ότι είναι στην τηλεόραση, επομένως παίζουν.² (Leslie Thornton, 2018) ¶



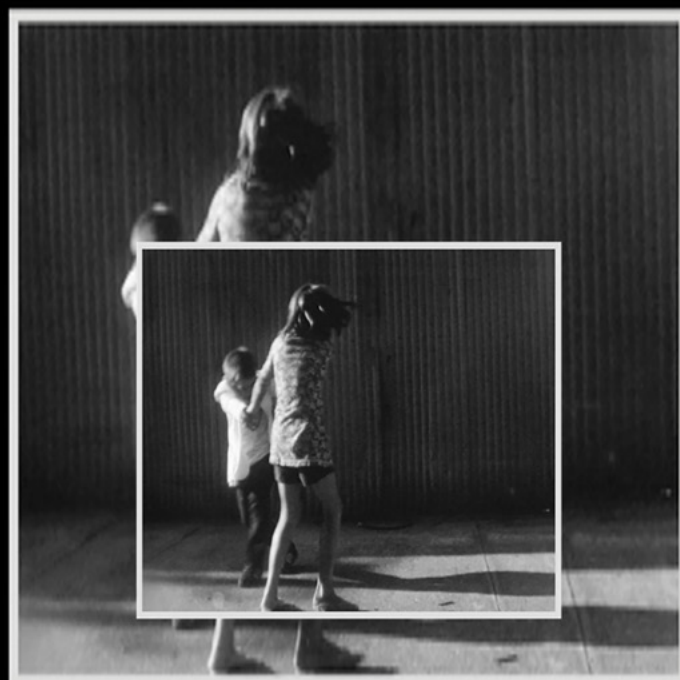
Η αποκάλυψη έχει ήδη συμβεί και ό,τι έχει μείνει από την ανθρωπότητα είναι δύο παιδιά, η Πέγκι και ο Φρεντ.



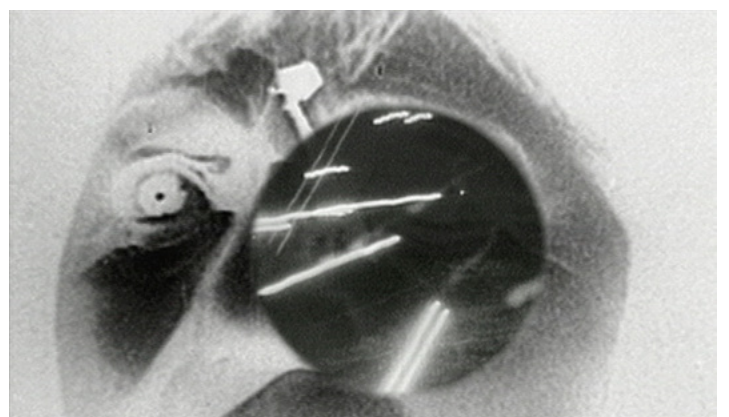
Η Θόρντον χτίζει μια μετα-αποκαλυπτική επικράτεια όπου τα παιδιά πλοηγούνται στην «Κόλαση», την κόλαση που ακολούθησε τον θάνατο του πολιτισμού, ο οποίος με τη σειρά του επήλθε από την ικανότητα της τεχνολογίας να ξεπερνά τα όρια του ανθρώπινου ελέγχου.



○

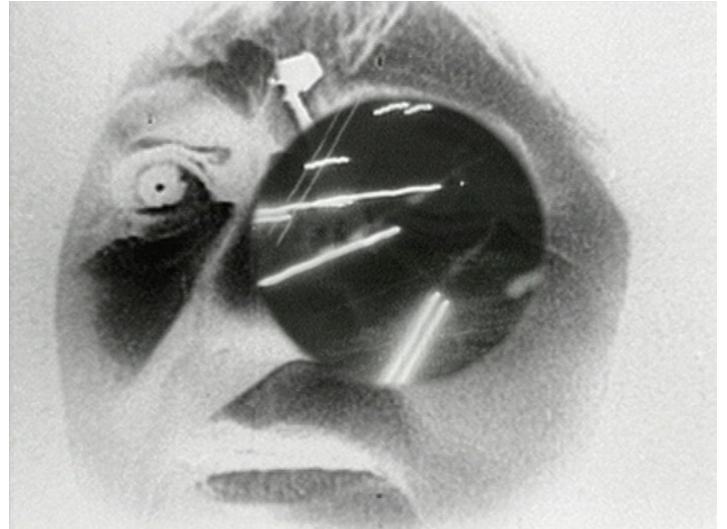


Τα πραγματικά γεγονότα που οδήγησαν στην αποκάλυψη παραμένουν άγνωστα. Τα μοναδικά απομεινάρια του παρελθόντος δεν είναι παρά κάποιες εικόνες από τα media του εικοστού αιώνα, οι οποίες λειτουργούν εν είδει τεκμηρίωσης και ως μοντέλα διαβίωσης καθώς συνεχίζουν να παίζουν στο βάθος.

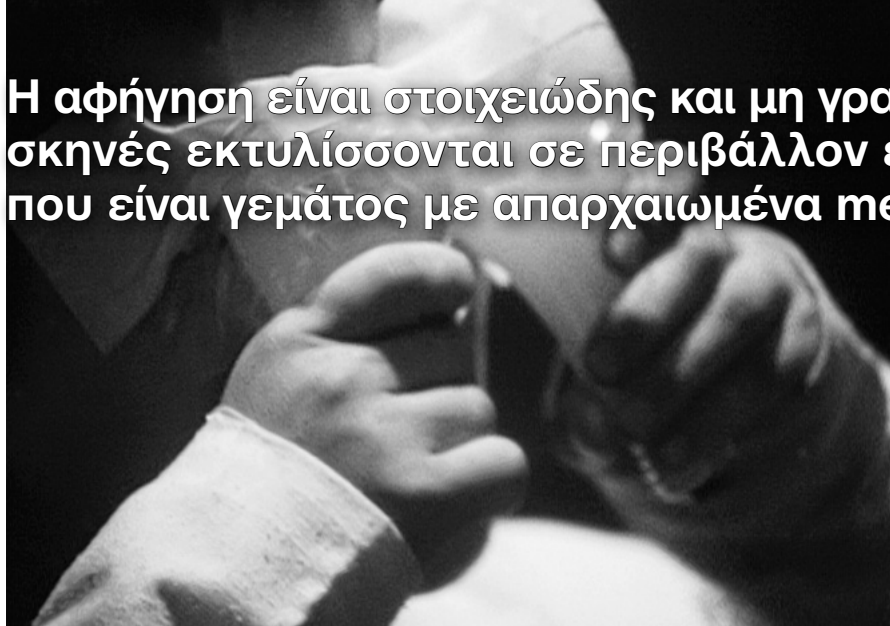


Αυτές οι εικόνες γίνονται για τα παιδιά η αποκλειστική πηγή γνώσης και κατανόησης του κοινωνικού. ¶

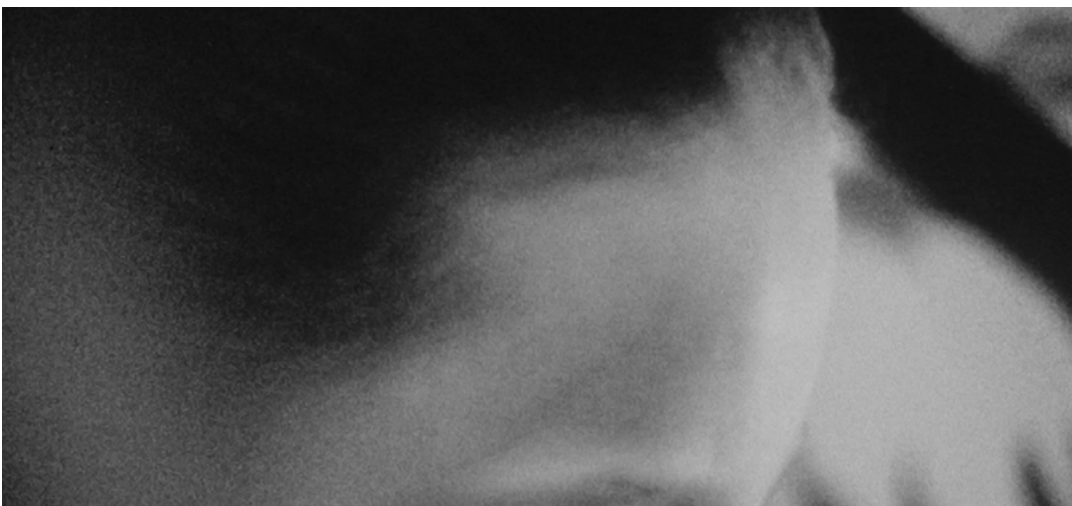
○



Η αφήγηση είναι στοιχειώδης και μη γραμμική. Οι περισσότερες σκηνές εκτυλίσσονται σε περιβάλλον εσωτερικού χώρου, που είναι γεμάτος με απαρχαιωμένα media.



Όταν τα παιδιά εφορμούν σε εξωτερικούς χώρους, εξερευνούν έρημες βιομηχανικές ζώνες, άσπαρτα χωράφια και κατεδαφισμένα κτίρια.



Υπάρχει κάτι παράξενο στην αλληλεπίδρασή τους με τον κόσμο –ή ό,τι έχει απομείνει από αυτόν–, ενώ επίσης είναι ασαφές τι είναι σκηνοθετημένο και τι όχι.



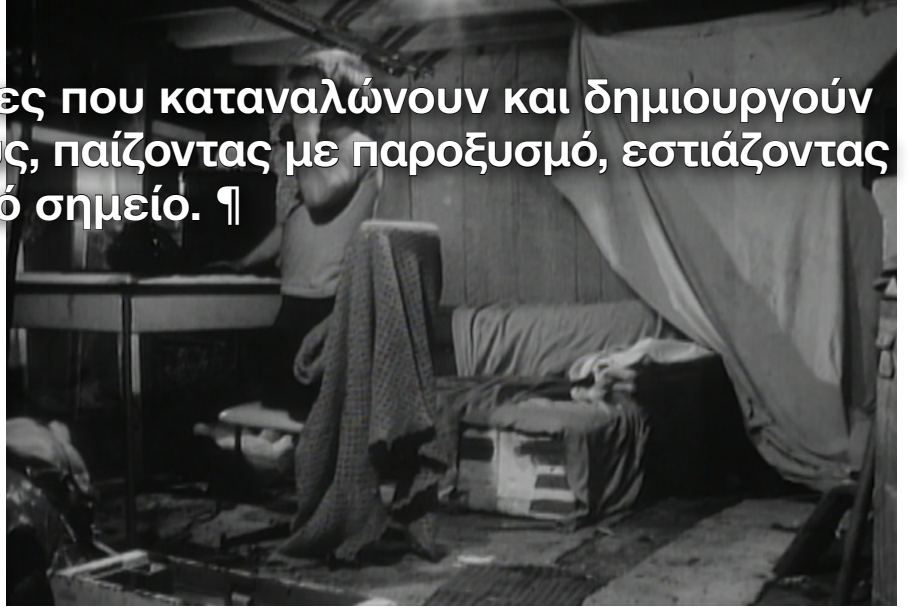
EP-J



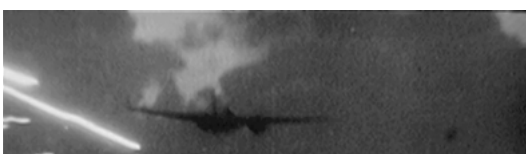
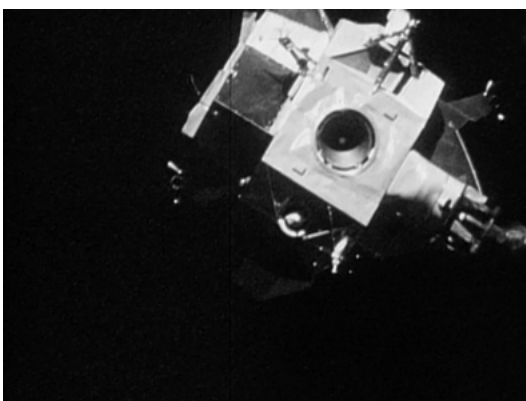
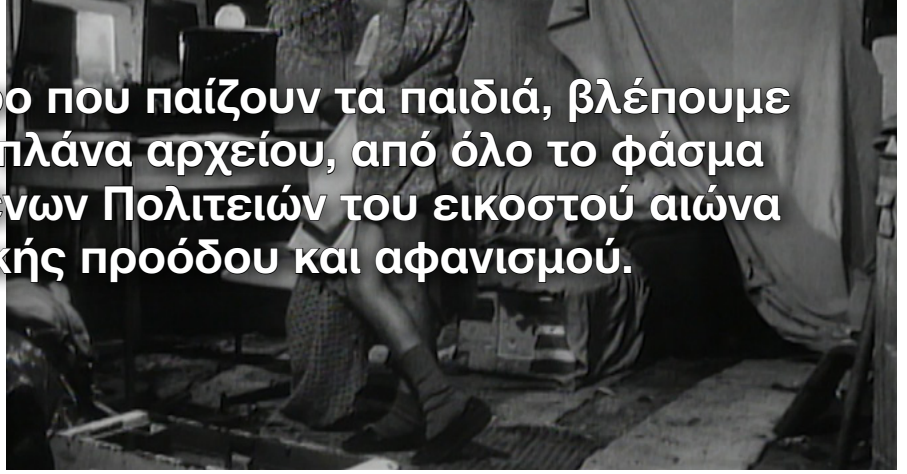
Όλος ο κόσμος είναι μια παράσταση, με τα παιδιά να παίζουν τους μεγάλους, να μιμούνται τις φωνές που ακούν στην τηλεόραση και να προσποιούνται ότι μιλάνε στο τηλέφωνο, ταξιδεύουν στο διάστημα, ετοιμάζονται για τη δουλειά ή ασχολούνται με διάφορες δραστηριότητες ρουτίνας.



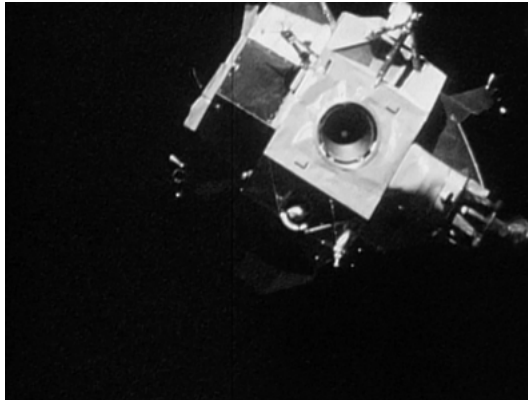
Σωματοποιούν τις εικόνες που καταναλώνουν και δημιουργούν καινούργιες εκδοχές τους, παίζοντας με παροξυσμό, εστιάζοντας συνεχώς σε διαφορετικό σημείο. ¶



Παράλληλα με το θέατρο που παίζουν τα παιδιά, βλέπουμε διάφορα μονταρισμένα πλάνα αρχείου, από όλο το φάσμα της ιστορίας των Ηνωμένων Πολιτειών του εικοστού αιώνα – μια ιστορία τεχνολογικής προόδου και αφανισμού.



Πλάνα από την προσελήνωση παρουσιάζονται παράλληλα με πλάνα πολέμου και φυσικών καταστροφών.



EP-J



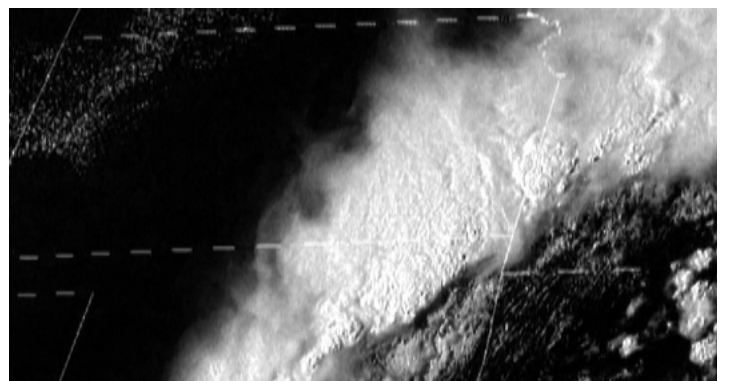
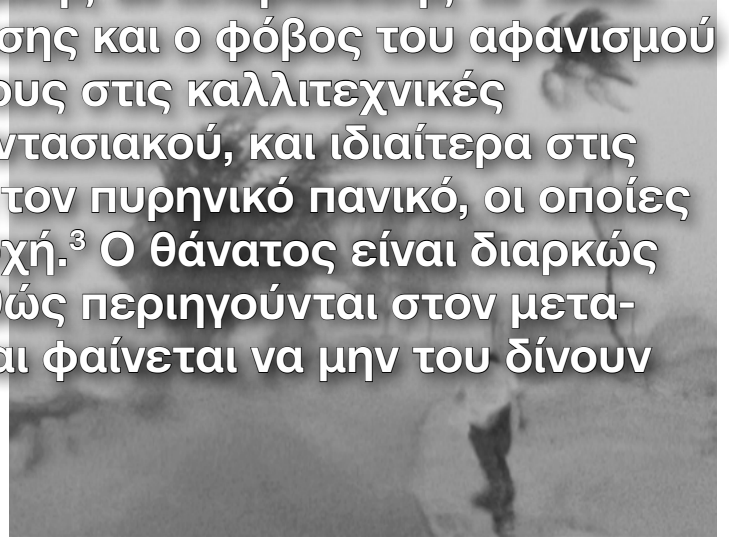
Η καταστροφή του περιβάλλοντος είναι ένα θέμα που διατρέχει σταθερά όλη τη σειρά – σε μια σκηνή, βλέπουμε μερικές πάπιες σε μια λίμνη, ώσπου αργότερα μαθαίνουμε ότι είναι όλες νεκρές. Σε μια άλλη σκηνή ακούμε την αφήγηση ενός αυτόπτη μάρτυρα της ρίψης της βόμβας στη Χιροσίμα.



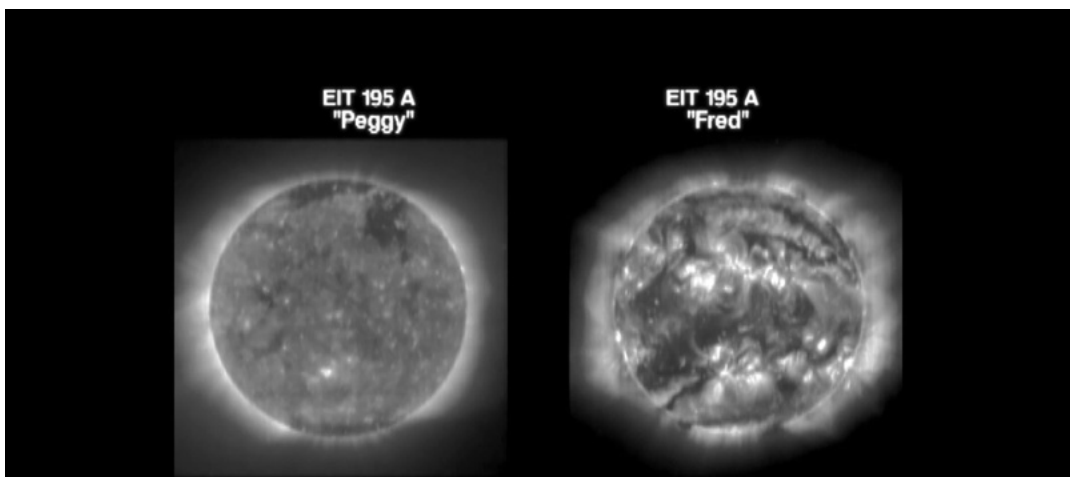
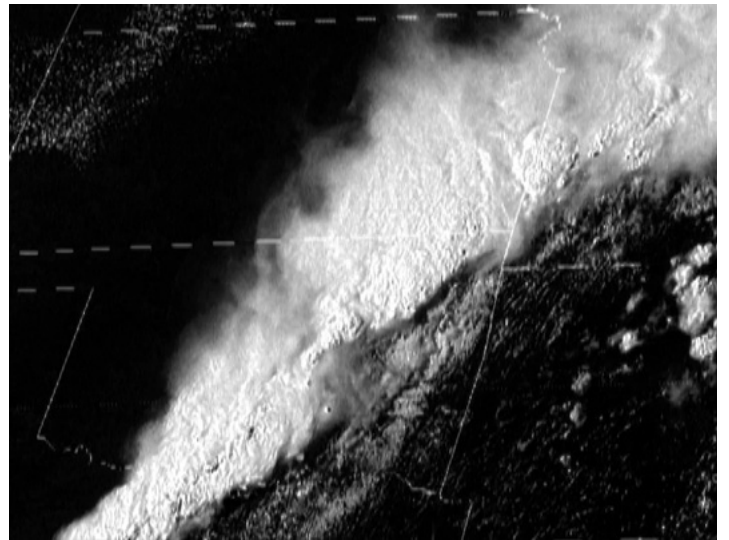
○



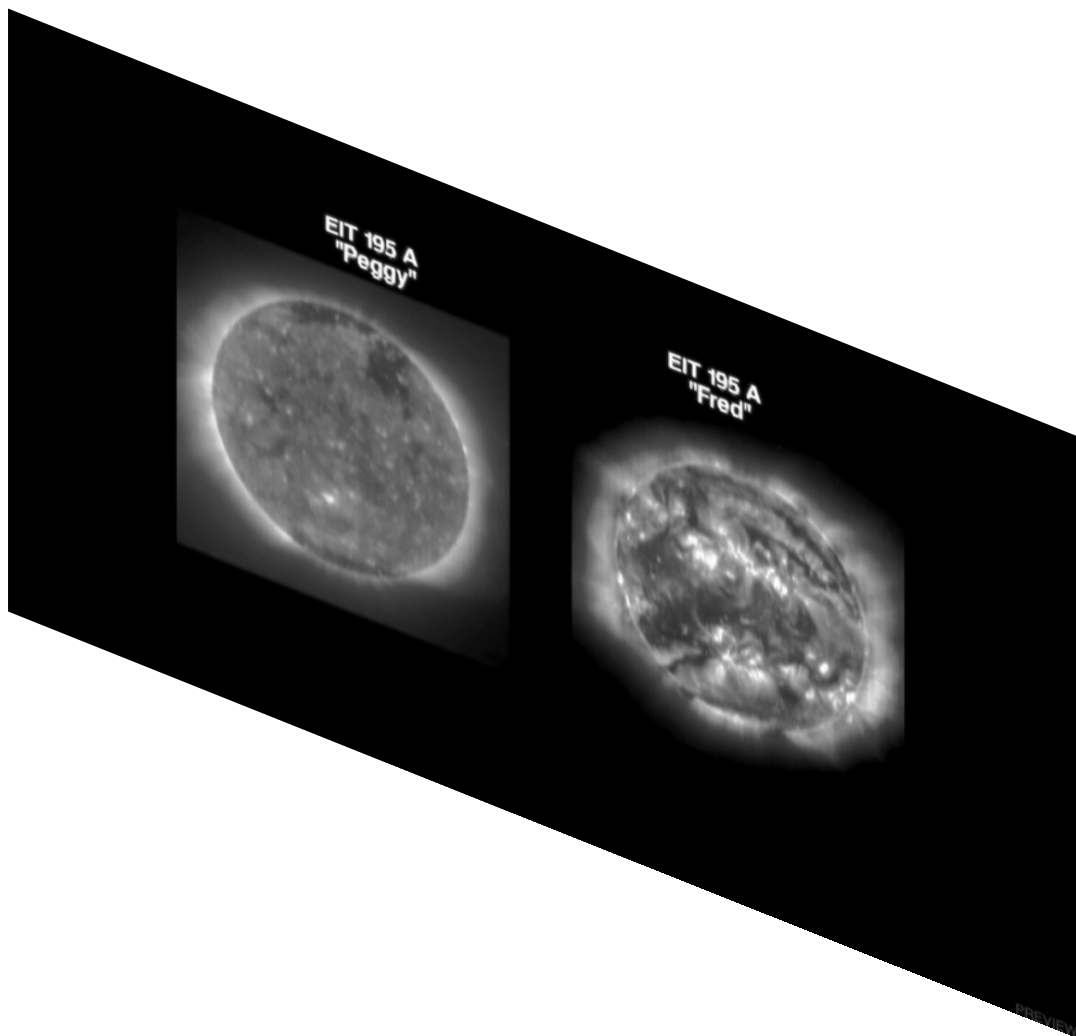
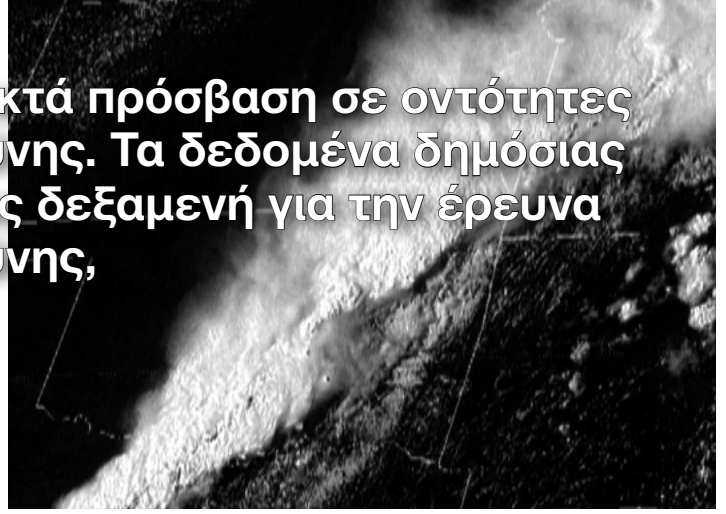
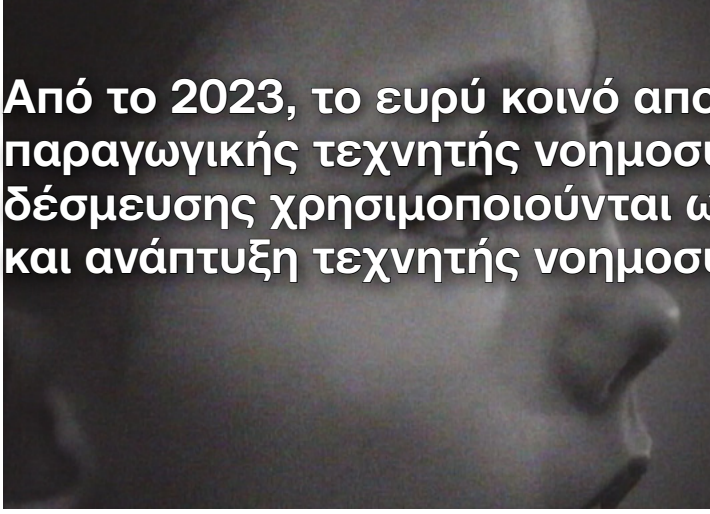
Οι αγωνίες του Ψυχρού Πολέμου είναι πανταχού παρούσες. Αξίζει να σημειωθεί ότι η παραγωγή του έργου ξεκίνησε στο αποκορύφωμα της ψυχροπολεμικής αντιπαράθεσης το 1983. Η απειλή της πυρηνικής εξόντωσης και ο φόβος του αφανισμού έκαναν αισθητή την παρουσία τους στις καλλιτεχνικές εκφράσεις του πολιτισμικού φαντασιακού, και ιδιαίτερα στις χολιγουντιανές ταινίες με θέμα τον πυρηνικό πανικό, οι οποίες ήταν δημοφιλείς εκείνη την εποχή.³ Ο θάνατος είναι διαρκώς παρών στη ζωή των παιδιών καθώς περιηγούνται στον μετα-αποκαλυπτικό κόσμο τους, αν και φαίνεται να μην του δίνουν σημασία. ¶



Τέλος, στην πορεία αποκαλύπτεται ότι μια οντότητα τεχνητής νοημοσύνης μελετά τα παιδιά ως μοντέλα ανθρώπινης συναίσθησης και συναισθήματος.



Από το 2023, το ευρύ κοινό αποκτά πρόσβαση σε οντότητες παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης. Τα δεδομένα δημόσιας δέσμευσης χρησιμοποιούνται ως δεξαμενή για την έρευνα και ανάπτυξη τεχνητής νοημοσύνης,



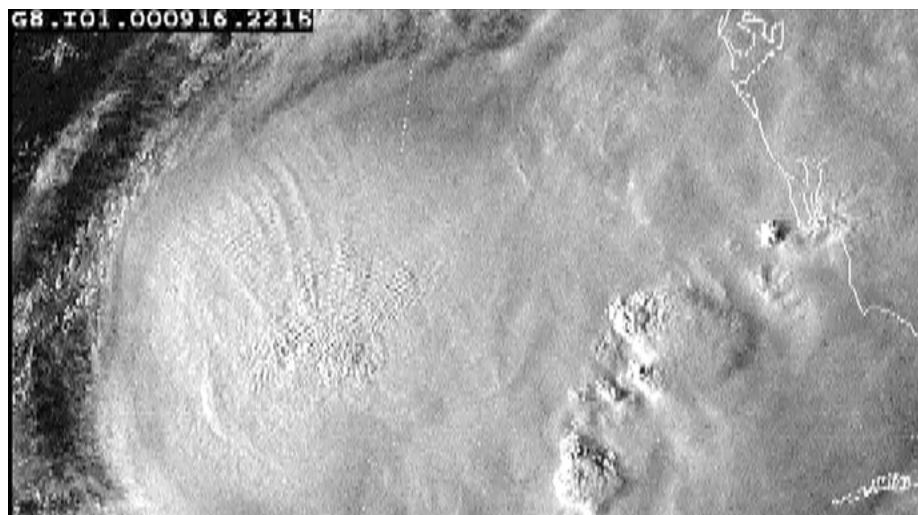
ενώ οι ανησυχίες σχετικά με την απορρύθμιση της ανάπτυξης αυτών των νέων τεχνολογιών ολοένα και εντείνονται.⁴ ¶



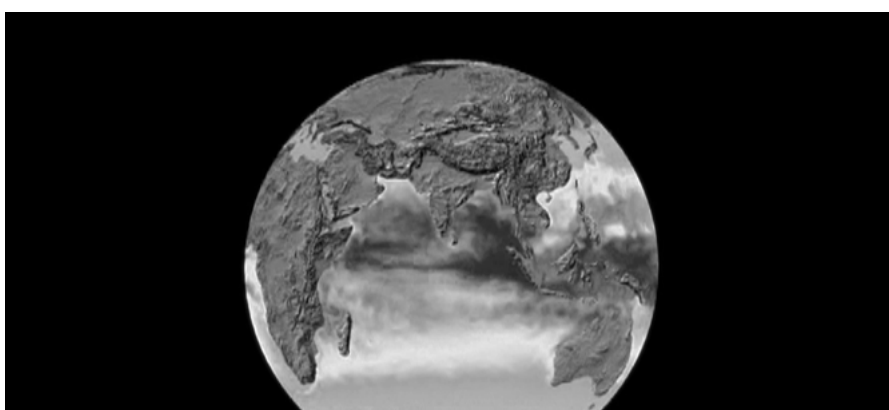
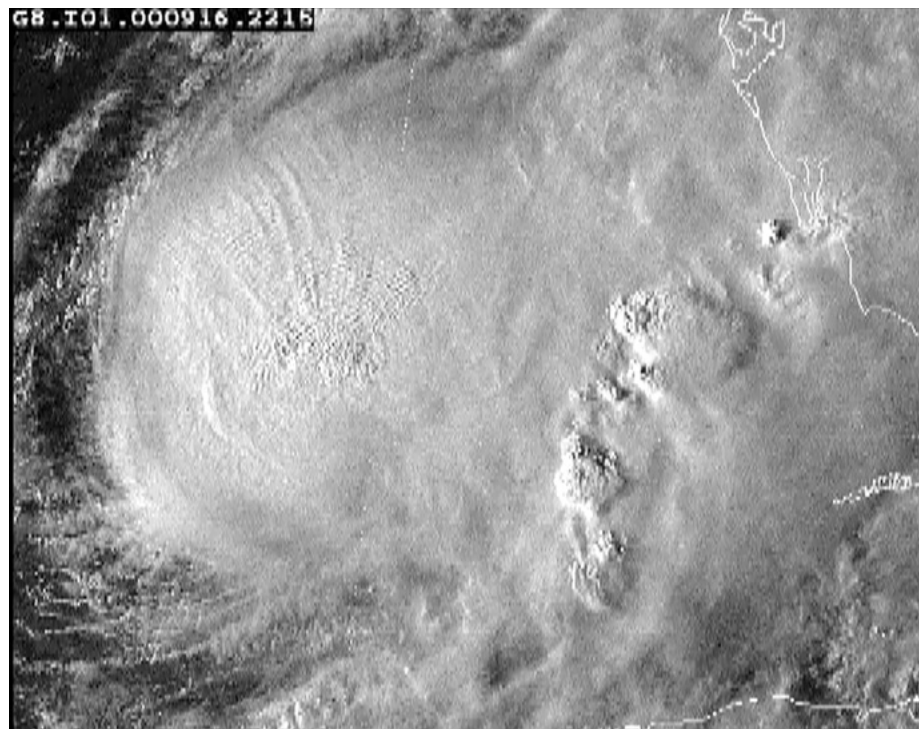
○



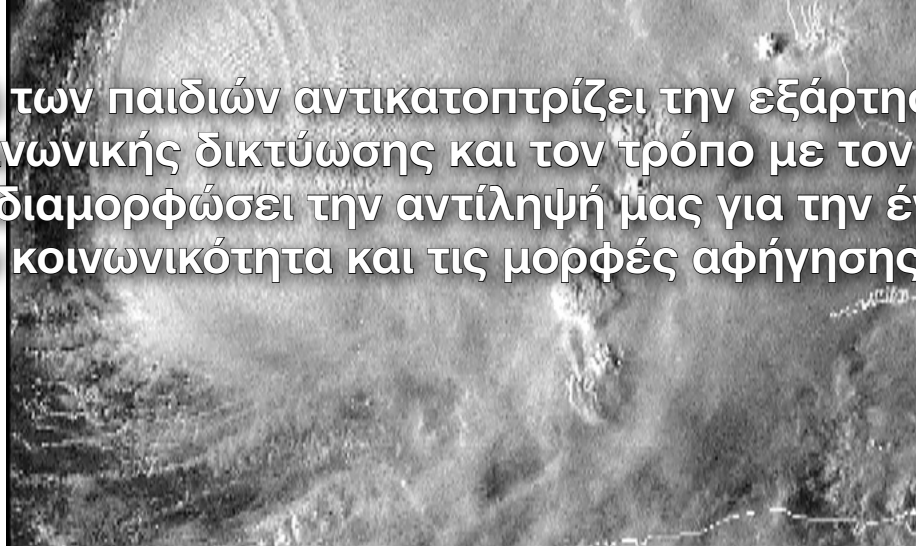
○



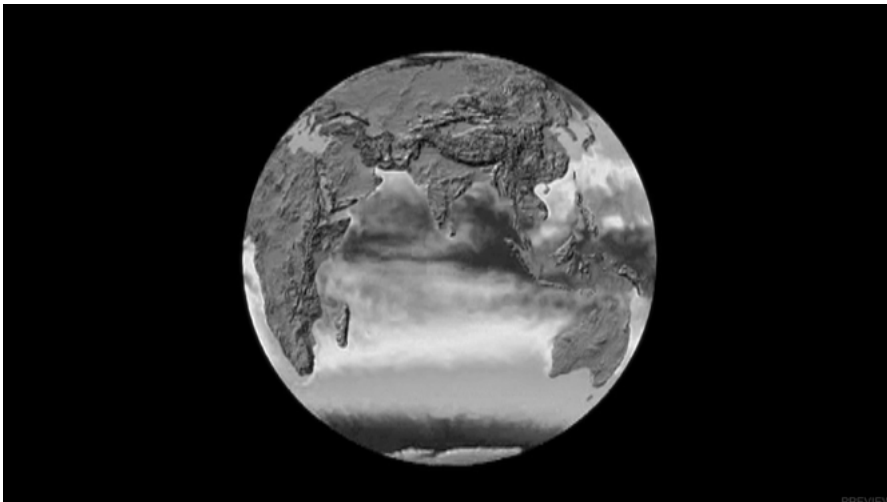
Στην εποχή μας πλοηγούμεστε σε μια επικράτεια πληροφοριακού κορεσμού, ακριβώς όπως η Πέγκι και ο Φρεντ: παγιδευμένοι σ' έναν αέναο κύκλο παραγωγής και κατανάλωσης εικόνων, με τα σύνορα ανάμεσα στον ενσώματο εαυτό και την αναπαράστασή του να γίνονται ολοένα και πιο πορώδη.



Η συμπεριφορά των παιδιών αντικατοπτρίζει την εξάρτησή μας από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τον τρόπο με τον οποίο αυτά έχουν αναδιαμορφώσει την αντίληψή μας για την έννοια του εαυτού, την κοινωνικότητα και τις μορφές αφήγησης.



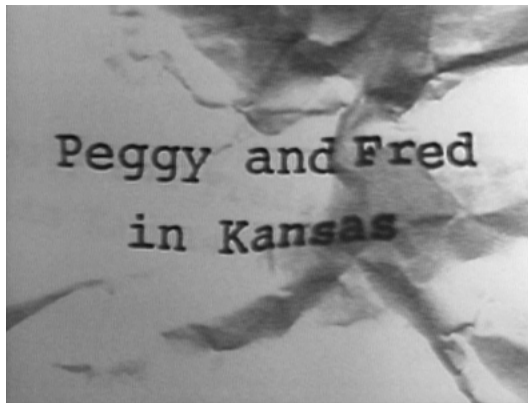
○



○



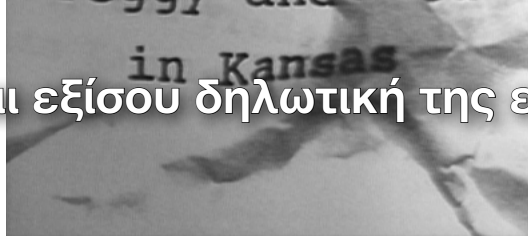
Η διασπασμένη, κατακερματισμένη προσοχή που φέρνει αυτή μας η εξάρτηση, σχετίζεται επίσης με άλλες σημερινές διαταραχές στη συγκέντρωση. ¶



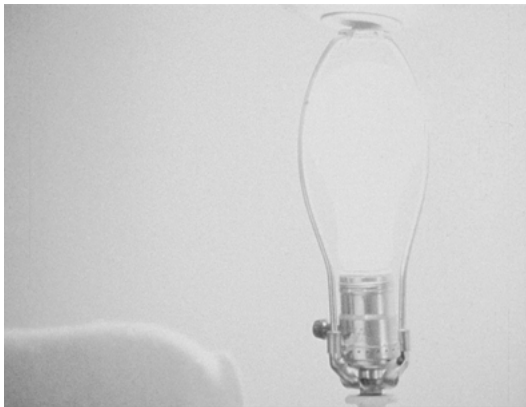
EP-J



Η μορφή του έργου είναι εξίσου δηλωτική της εποχής μας.



○

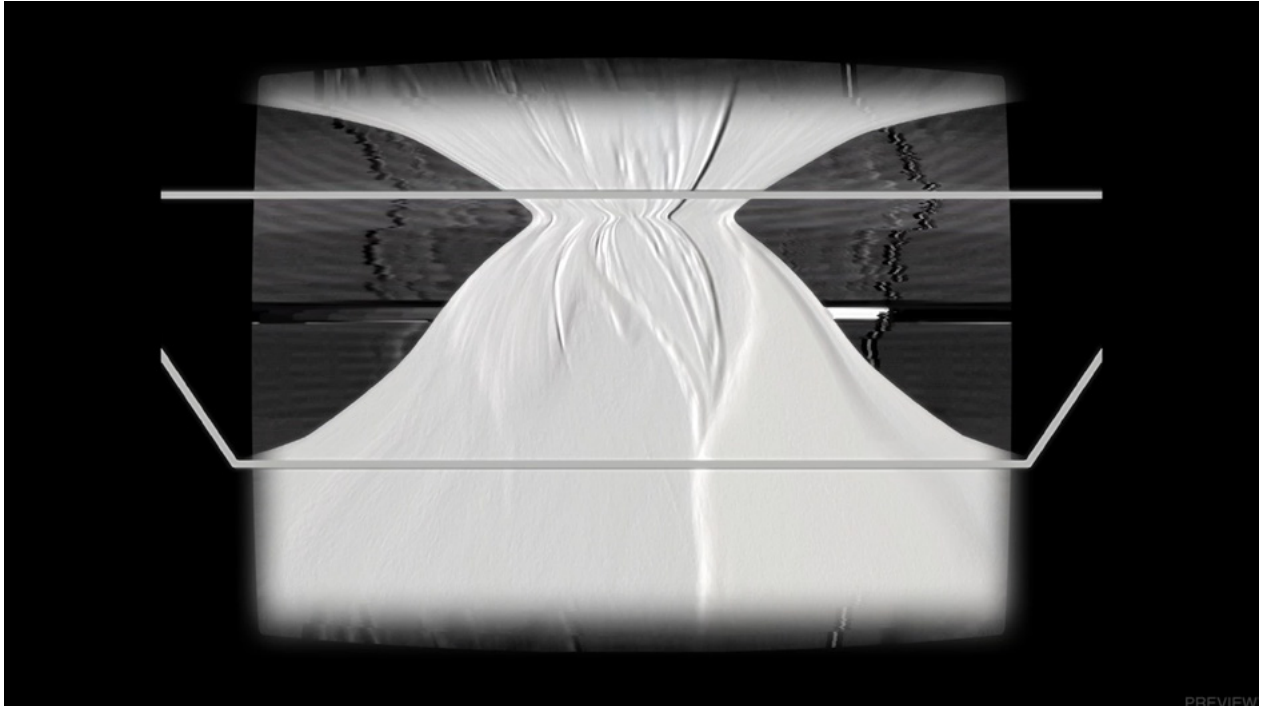


○

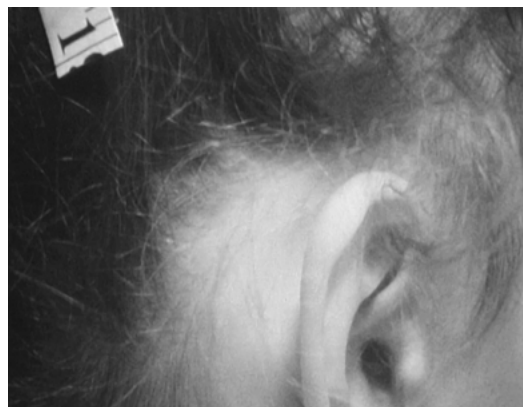
N. 8



Το έργο έχει ανοιχτό τέλος, καταργεί τις παραδοσιακές αφηγηματικές δομές, ενώ επίσης δεν εστιάζει σε ένα και μόνο θέμα,



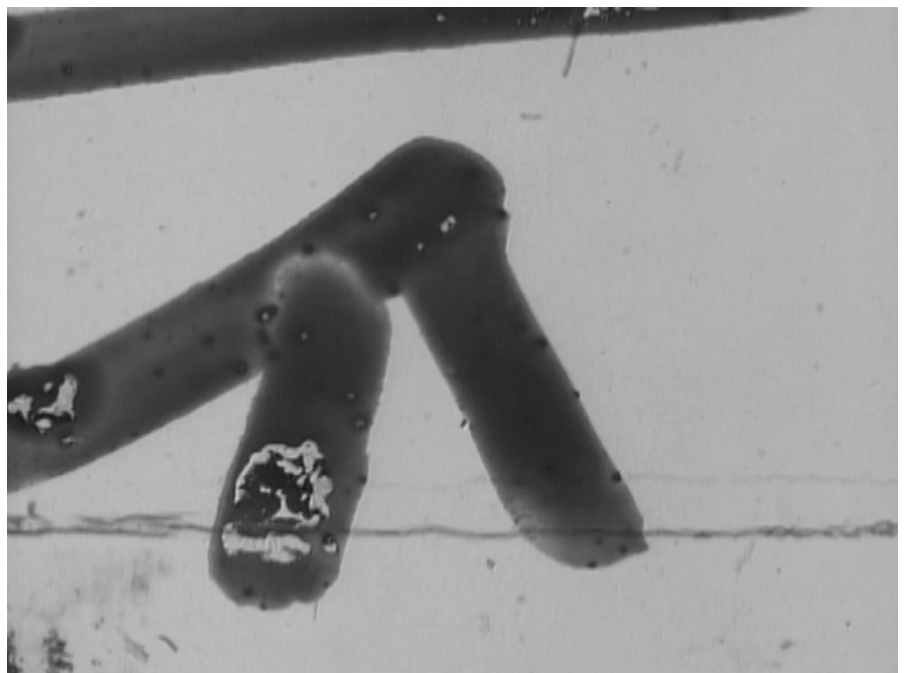
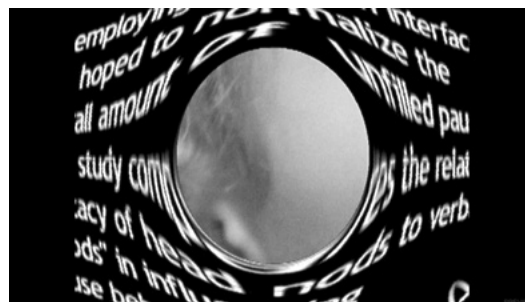
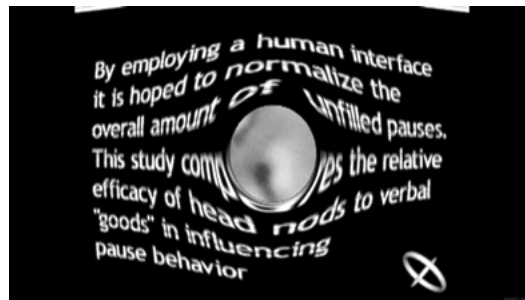
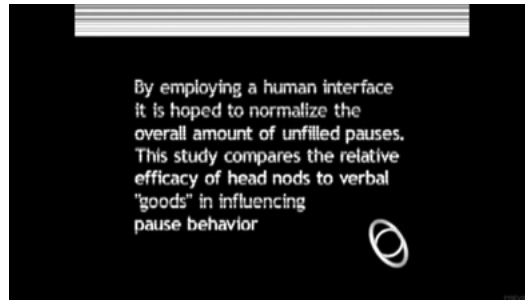
αλλά διερευνά πολλά ζητήματα ταυτόχρονα – μεταξύ άλλων, την οικολογική καταστροφή, τον πυρηνικό αφανισμό, τη διαμόρφωση της γλώσσας και την άνοδο της τεχνητής νοημοσύνης.



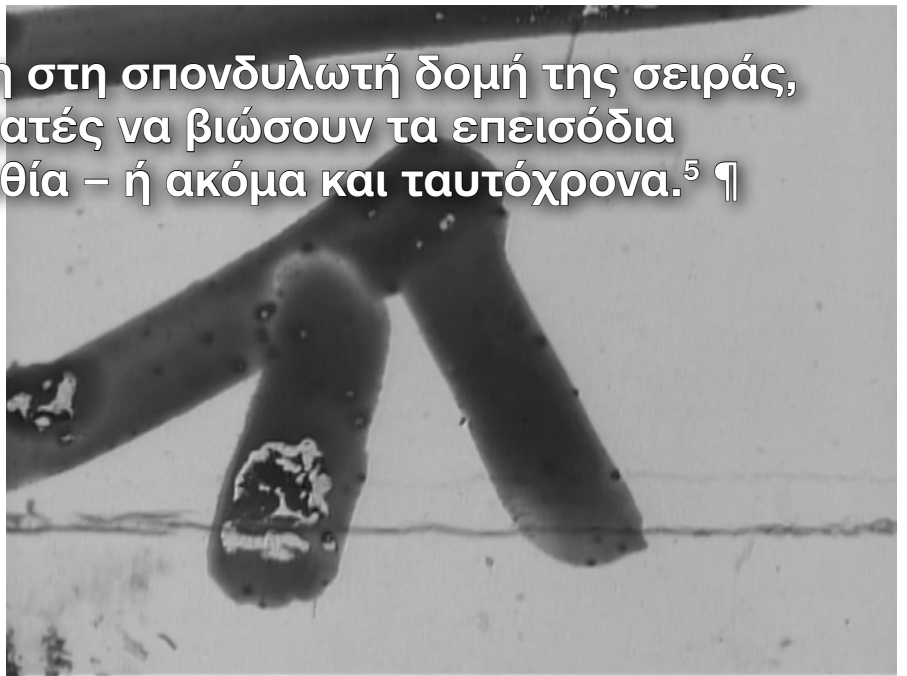
By employing a human interface
it is hoped to normalize the
overall amount of unfilled pauses.
This study compares the relative
efficacy of head nods to verbal
"goods" in influencing
pause behavior

By employing a human interface
it is hoped to normalize the
overall amount of unfilled pauses.
This study compares the relative
efficacy of head nods to verbal
"goods" in influencing
pause behavior

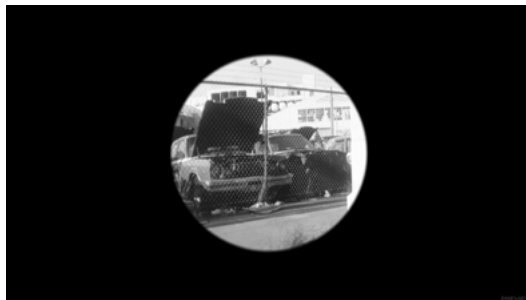
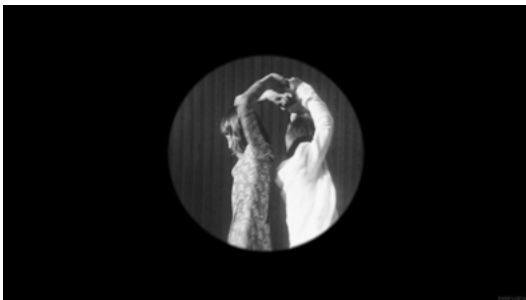
Η καλλιτέχνις πολλές φορές μόνταρε και επεξεργάστηκε από την αρχή τα πλάνα της και το αρχειακό υλικό, φτιάχνοντας νέες σεκάνς καθώς προετοίμαζε νέα επεισόδια.



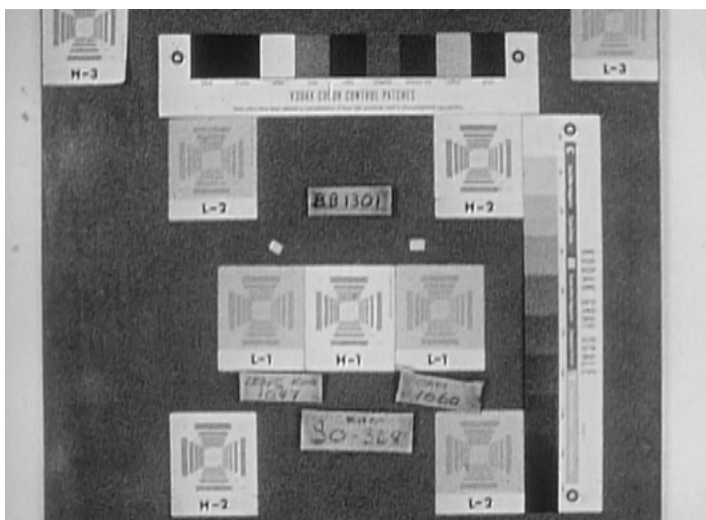
Η Θόρντον δίνει έμφαση στη σπονδυλωτή δομή της σειράς, ενθαρρύνοντας τους θεατές να βιώσουν τα επεισόδια σε οποιαδήποτε ακολουθία – ή ακόμα και ταυτόχρονα.⁵ ¶



○

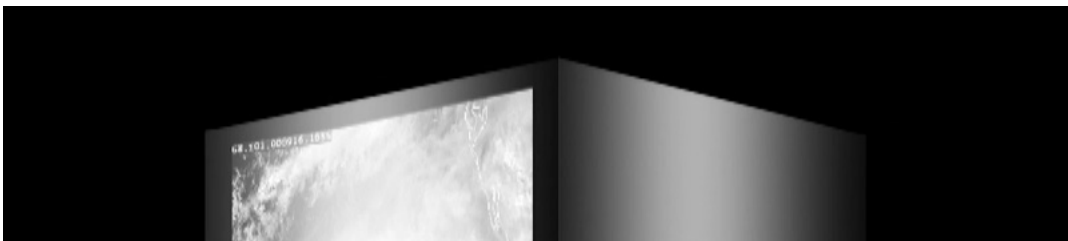
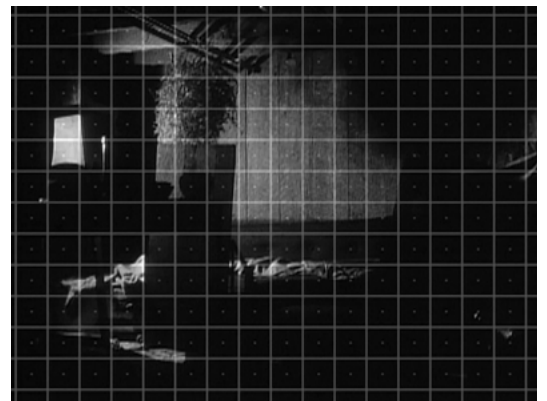
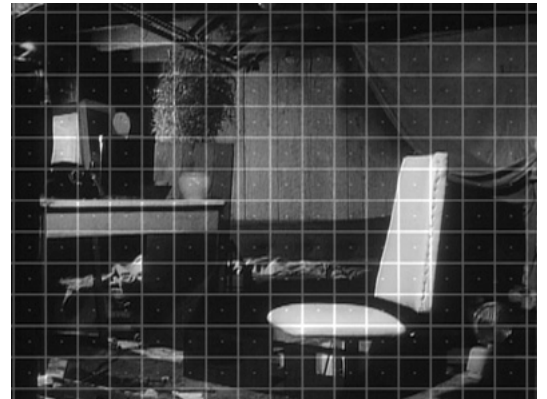
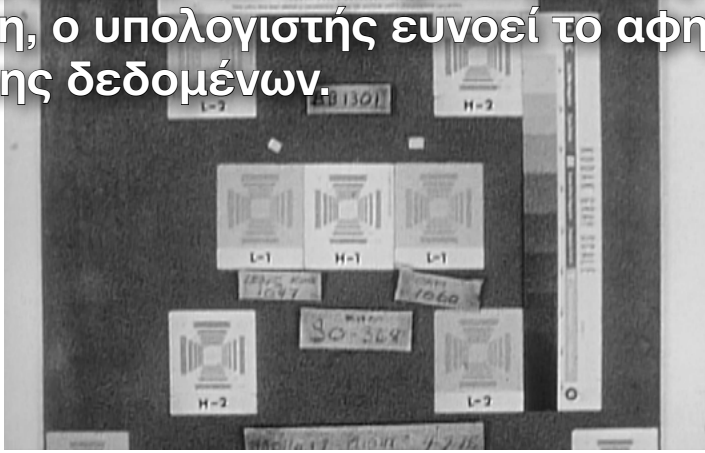


○

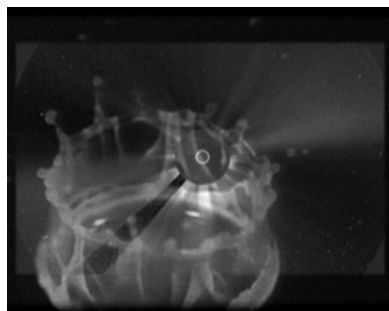
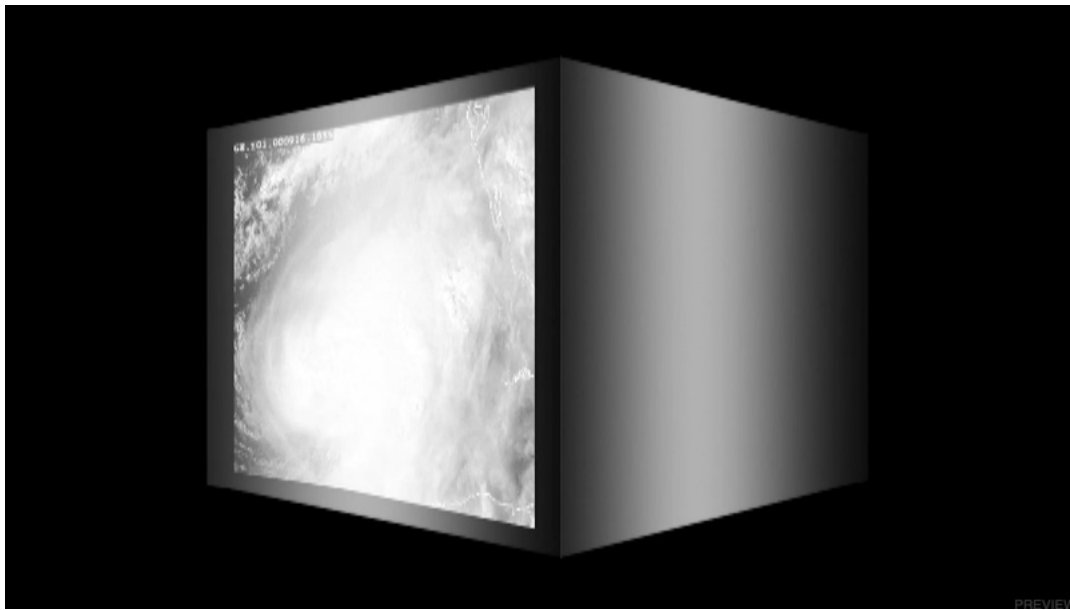
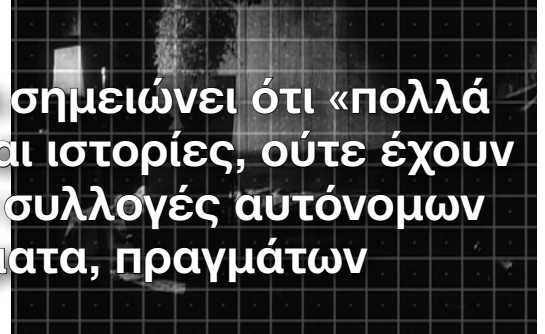


Μια τέτοια προσέγγιση αντικατοπτρίζει τους σημερινούς τρόπους παραγωγής και κυκλοφορίας περιεχομένου.

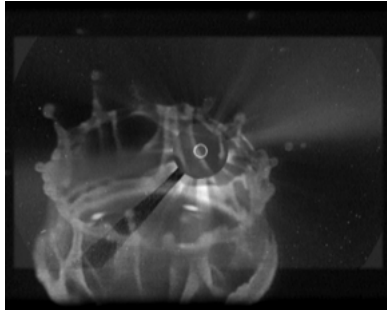
Σε αντίθεση με την παράδοση της νεοτερικότητας, σύμφωνα με την οποία οι εκφράσεις διαμεσολαβημένου λόγου όπως το μυθιστόρημα και ο κινηματογράφος ευνοούσαν τη γραμμική αφήγηση, ο υπολογιστής ευνοεί το αφηγηματικό πρότυπο της βάσης δεδομένων.



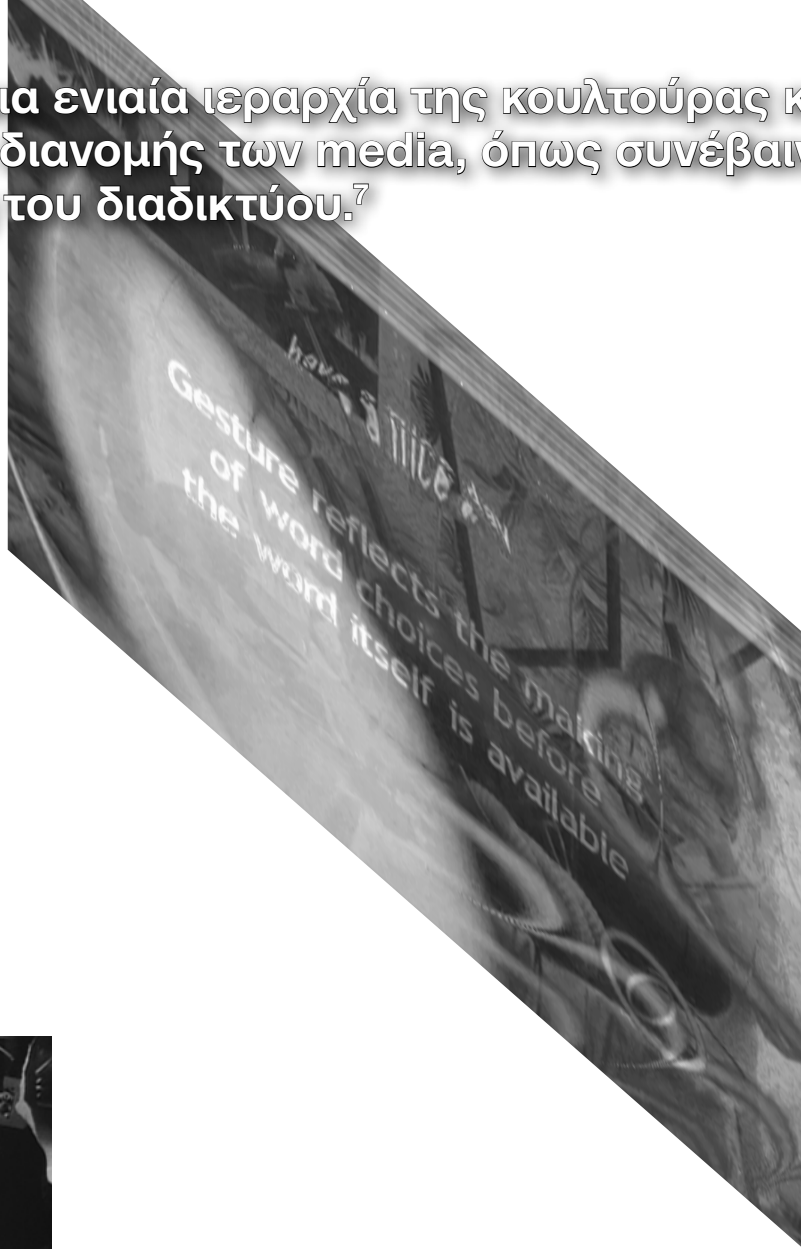
Ο θεωρητικός των μέσων Lev Manovich σημειώνει ότι «πολλά νέα μιντιακά αντικείμενα δεν αφηγούνται ιστορίες, ούτε έχουν αρχή ή τέλος».⁶ Απεναντίας, αποτελούν συλλογές αυτόνομων αντικειμένων που διεγείρουν συναισθήματα, πραγμάτων ισότιμων ως προς τη σημασία τους.



Η ανακύκλωση του υπάρχοντος περιεχομένου έχει την ίδια σημασία με αυτό που θεωρείται πρωτότυπο. Τα νέα μέσα συνυπάρχουν με την αδιάκοπη αναδιαμεσολάβηση των παραδοσιακών media σε ένα ποικιλόμορφο και αιώνιο τοπίο που διαρκώς μεταβάλλεται, ένα τοπίο τόσο αχανές που είναι αδύνατο να συλλάβει κανείς.



Πλέον δεν υπάρχει μια ενιαία ιεραρχία της κουλτούρας και ένας και μόνο τύπος διανομής των media, όπως συνέβαινε πριν από την έλευση του διαδικτύου.⁷



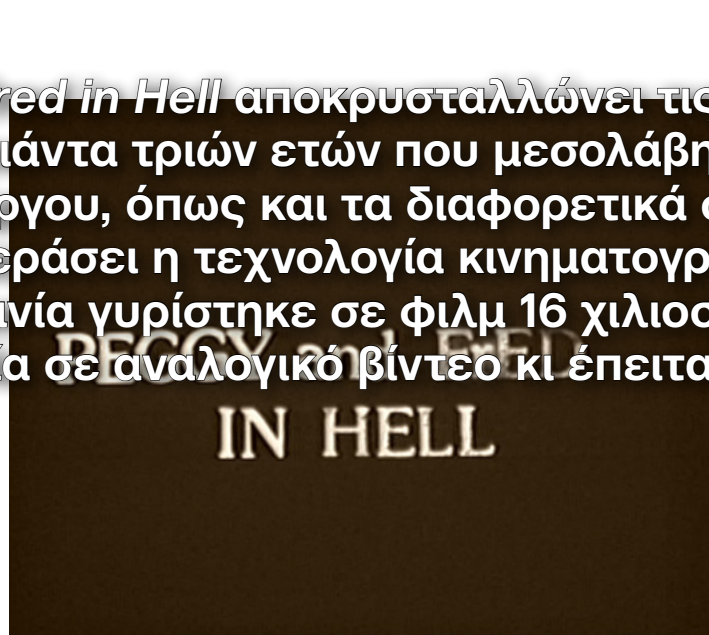
○



Αντιθέτως, όλα συνυπάρχουν ριζωματικά σε ένα σύνθετο δίκτυο με πολλαπλά σημεία εστίασης σε διαφορετικές κοινότητες. ¶



Το *Peggy and Fred in Hell* αποκρυσταλλώνει τις πολιτισμικές αλλαγές των τριάντα τριών ετών που μεσολάβησαν για την ανάπτυξη του έργου, όπως και τα διαφορετικά στάδια από τα οποία έχει περάσει η τεχνολογία κινηματογραφικών ταινιών – άλλωστε η ταινία γυρίστηκε σε φιλμ 16 χιλιοστών και πέρασε από επεξεργασία σε αναλογικό βίντεο κι έπειτα σε ψηφιακά μέσα.⁸



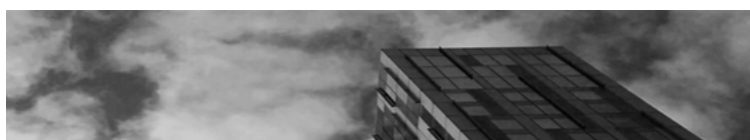
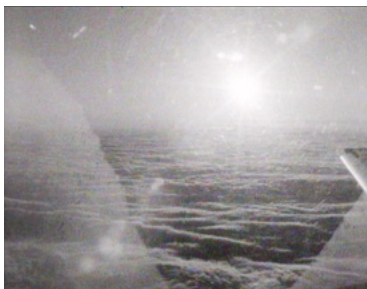
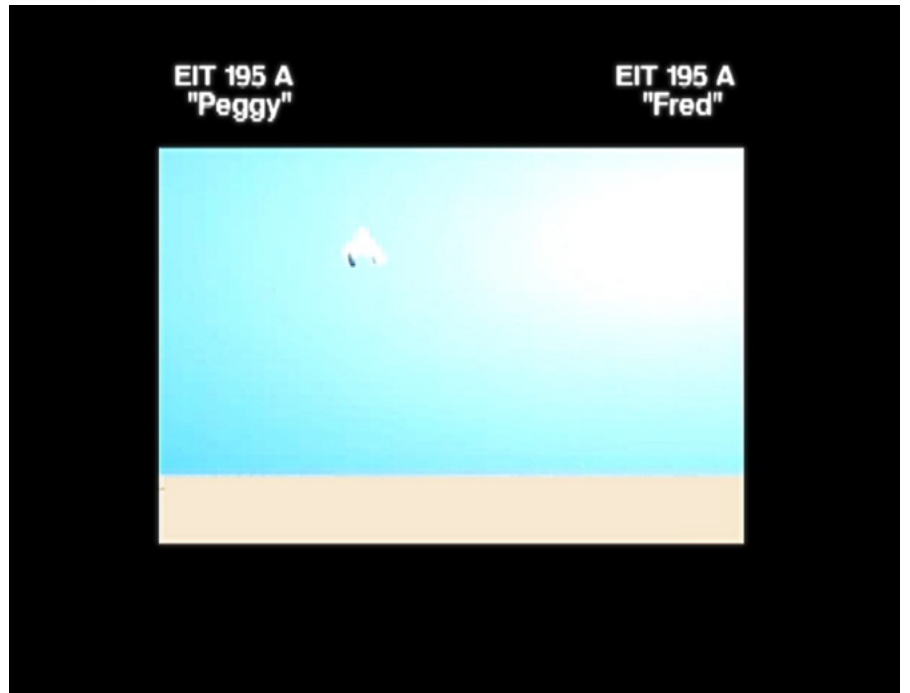
○



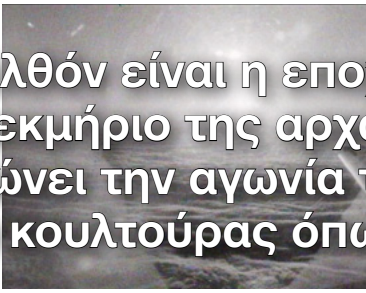
○



Η σημερινή εμπειρία του έργου μάς αποκαλύπτει διαφορετικές χρονικές περιόδους που διεισδύουν η μία στην άλλη, αντανακλώντας τόσο το παρελθόν όσο το παρόν και το μέλλον.



Το παρελθόν είναι η εποχή στην οποία δημιουργήθηκε το έργο
– ένα τεκμήριο της αρχαιολογίας των media, το οποίο
αποτυπώνει την αγωνία του Ψυχρού Πολέμου και την ανάδυση
της pop κουλτούρας όπως τη γνωρίζουμε σήμερα.



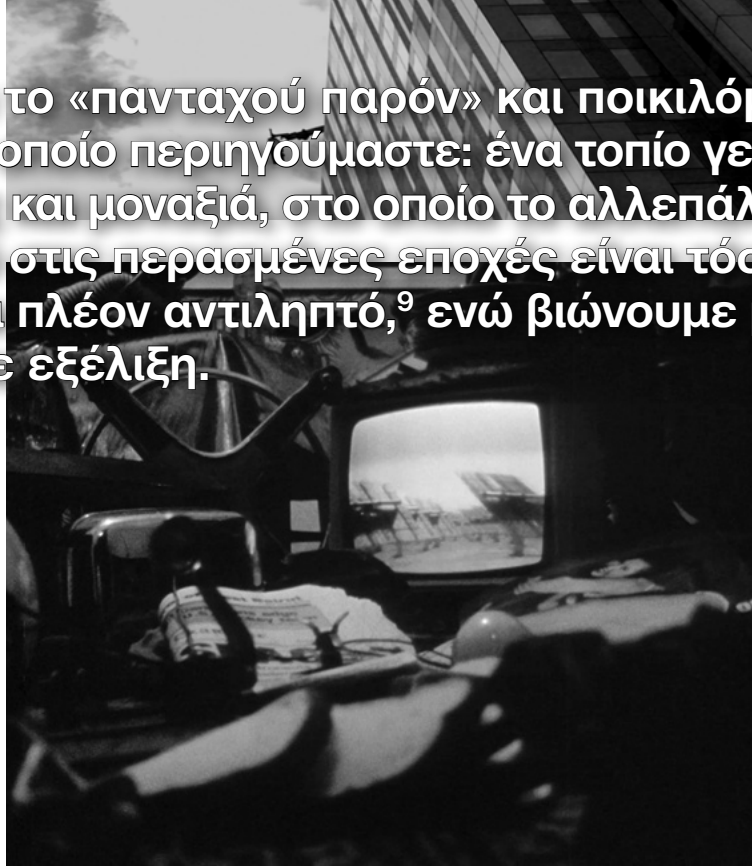
○



○



Το παρόν είναι το «πανταχού παρόν» και ποικιλόμορφο τοπίο των media στο οποίο περιηγούμαστε: ένα τοπίο γεμάτο υπερβολή, αναχρονισμούς και μοναξιά, στο οποίο το αλλεπάλληλο μοντάζ του πολιτισμού στις περασμένες εποχές είναι τόσο διαδεδομένο που δεν γίνεται πλέον αντιληπτό,⁹ ενώ βιώνουμε μια καταστροφή σε εξέλιξη.



Όσο για το μέλλον, εκεί ο καπιταλισμός και η τεχνολογία εξελίσσονται με τρόπους που δεν μπορούμε ακόμη να συλλάβουμε, ξεπερνώντας εντελώς την ανθρώπινη κλίμακα. «Στην αρχή τα παιδιά εμφανίζονται ως πρωταγωνιστές, καθώς χτίζουν τον δικό τους κόσμο. Τελικά αποδεικνύεται πως δεν είναι παρά υποκείμενα που συμμετέχουν σε μια **ανάλυση δεδομένων**»,¹⁰ σημειώνει η Θόρντον. ¶



Ο ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΑΥΤΟΣ



Υποθέτω ότι αντιλαμβάνομαι πολύ ελεύθερα τον όρο «εργασία», διότι πιστεύω ότι και μόνο το να είσαι ζωντανός απαιτεί πολλή δουλειά σε κάτι που δεν θέλεις πάντα να κάνεις.





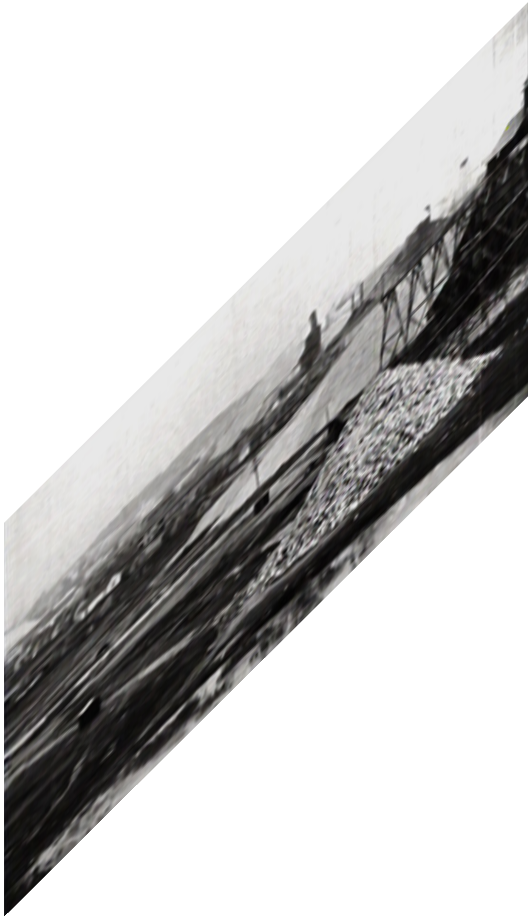
Οι μηχανές είναι πάντα σε λειτουργία.
Ακόμα κι όταν κοιμάσαι.¹¹ (Andy Warhol, 1975) ¶



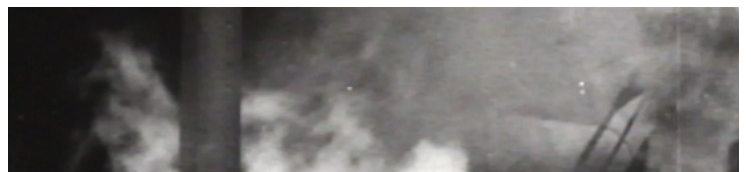
Στο *Perspectives on Post-Cinema*, οι θεωρητικοί Shane Denson και Julia Leyla υποστηρίζουν ότι η ανθρώπινη προσπάθεια δεν μπορεί να γίνει κατανοητή εκτός «εργασίας».



○



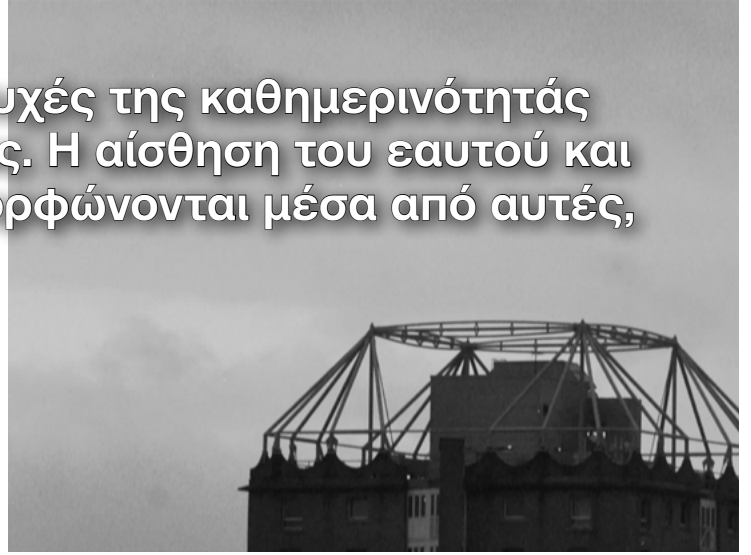
○



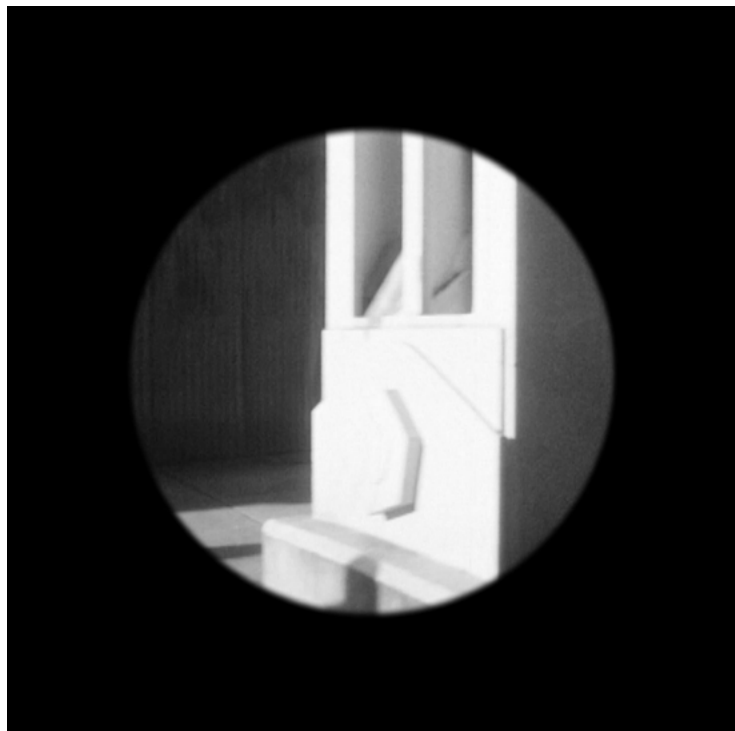
«Η ψηφιακή μετατροπή ή ελαχιστοποίηση σχεδόν κάθε ίχνους της ανθρώπινης ύπαρξης φαίνεται να συρρικνώνει την τέχνη και την ψυχαγωγία (τις ταινίες ή τα παιχνίδια), την οικονομία (τραπεζική ή πιστωτική) και την επικοινωνία (προσωπική ή εμπορική) σε ένα ομογενές άυλο επίπεδο, στον αιθέρα».¹²



Βιώνουμε τις περισσότερες πτυχές της καθημερινότητάς μας μέσα από τις συσκευές μας. Η αίσθηση του εαυτού και η κατανόηση του κόσμου διαμορφώνονται μέσα από αυτές, αλλά και μαζί τους. ¶

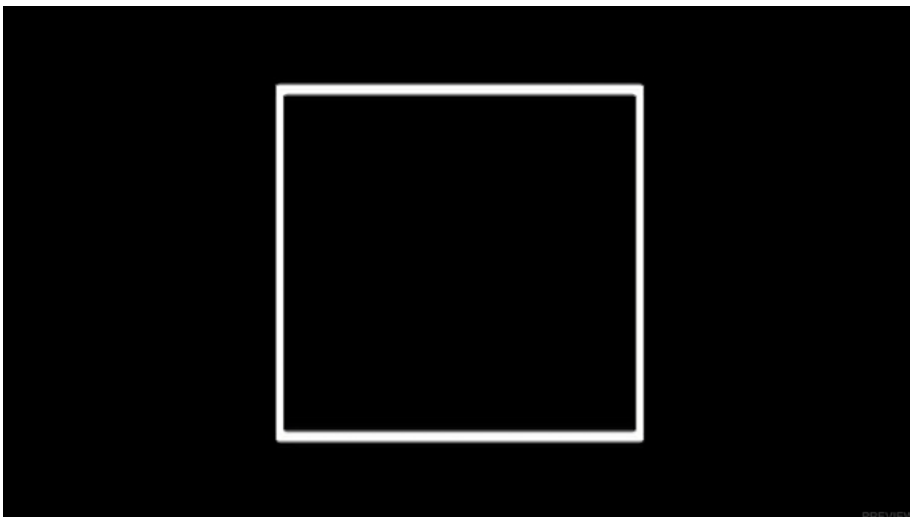
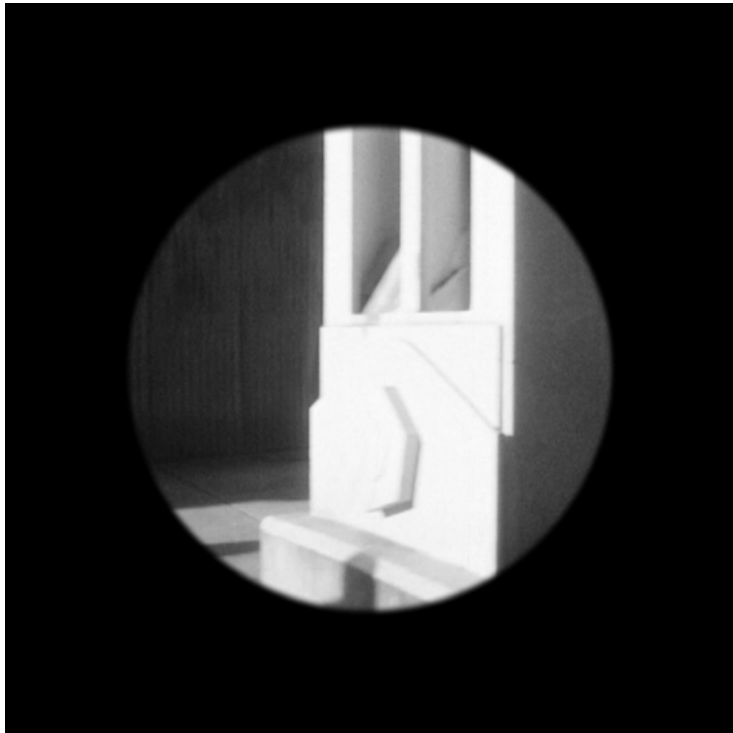


Τα σύγχρονα media εστιάζουν στη διαδικασία.

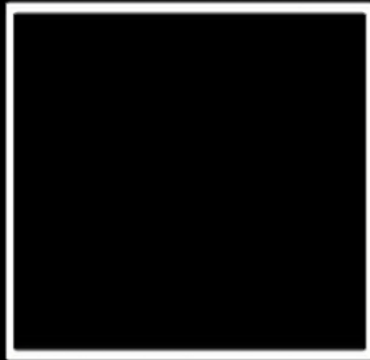


Είναι κατασκευασμένα ώστε να ενθαρρύνουν τη συνεχή ενασχόληση των χρηστών και να συντηρούν μια κατάσταση ροής (π.χ. σε παιχνίδια, μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή υπηρεσίες streaming).

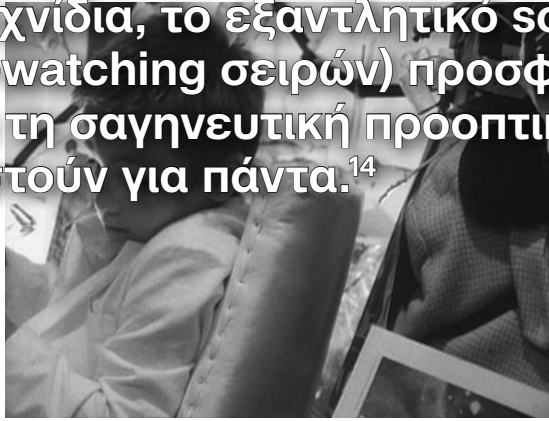
○



Σύμφωνα με τη θεωρία της ροής, την οποία εισήγαγε ο ψυχολόγος Mihaly Csikszentmihalyi τη δεκαετία του '70, όταν ένα άτομο βυθίζεται σε μια δραστηριότητα, φτάνει σε μια κατάσταση βαθιάς συγκέντρωσης και δεν θέλει να τελειώσει αυτή η εμπειρία, έχει βρει έναν δρόμο για την επίτευξη της ευτυχίας.¹³



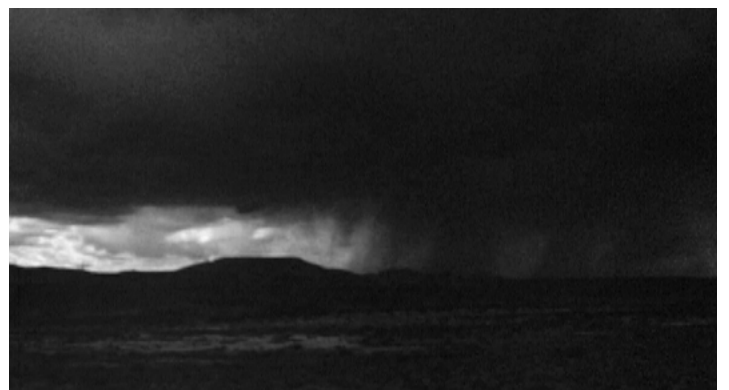
Ο Bolter εφαρμόζει τη θεωρία του Τσικζεντμικάι στα σύγχρονα media. Τέτοιες –ενεργητικές ή παθητικές– εμπειρίες (όπως τα παιχνίδια, το εξαντλητικό scrolling στην οθόνη ή το binge-watching σειρών) προσφέρουν ευχαρίστηση, αλλά και τη σαγηνευτική πρόοπτική τού να μπορούν να συνεχιστούν για πάντα.¹⁴



○



○



Ο χρήστης βιώνει συναισθήματα χαράς και ελέγχου σε ό,τι κάνει, όπως και μια εντεταμένη αίσθηση ατομικότητας, με την προσωπική ικανοποίηση να αποτελεί το μοναδικό ζητούμενο.



Ωστόσο, πώς επηρεάζει το άτομο αυτή η αμεσότητα ανάμεσα στον εαυτό και στην εικόνα; ¶



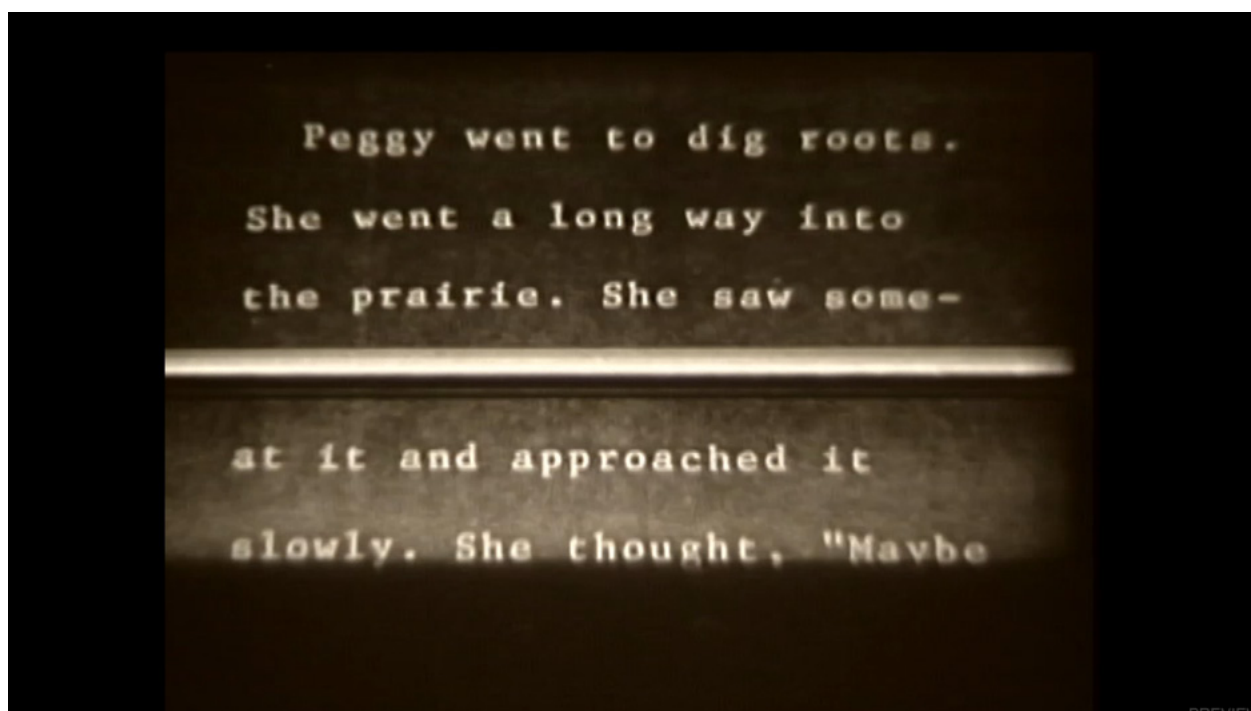
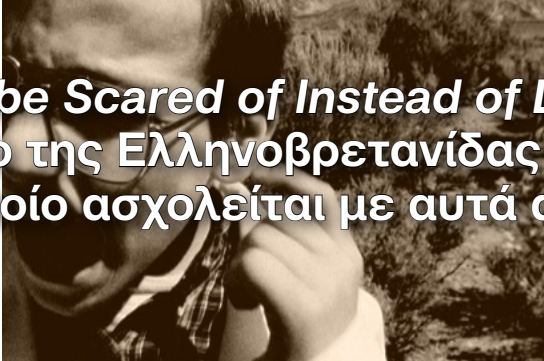
○



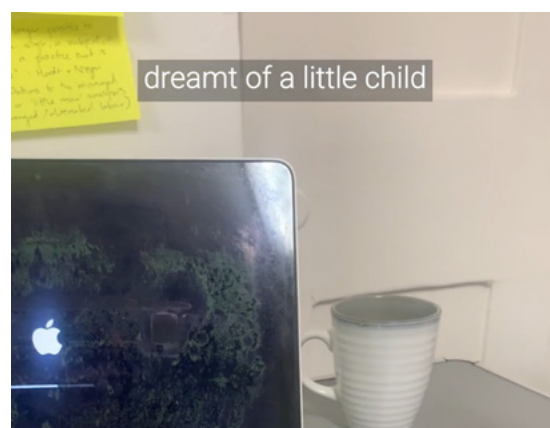
○

Peggy went to dig roots.
She went a long way into
the prairie. She saw some-
at it and approached it
slowly. She thought, "Maybe

Το *8 Things to be Scared of Instead of Death* (2021) είναι ένα πρόσφατο έργο της Ελληνοβρετανίδας καλλιτέχνης Έρικας Σκούρτη, το οποίο ασχολείται με αυτά ακριβώς τα ζητήματα.



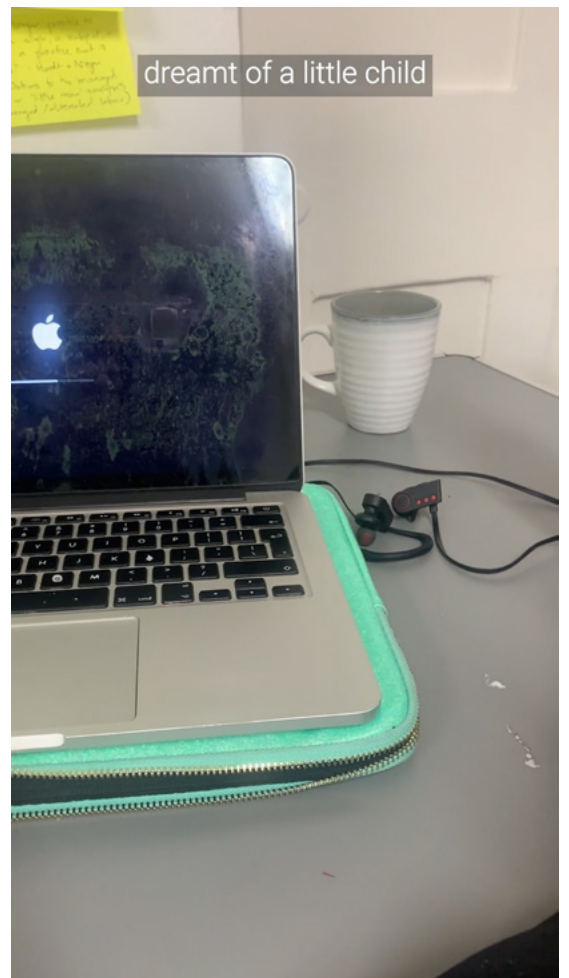
EP-J



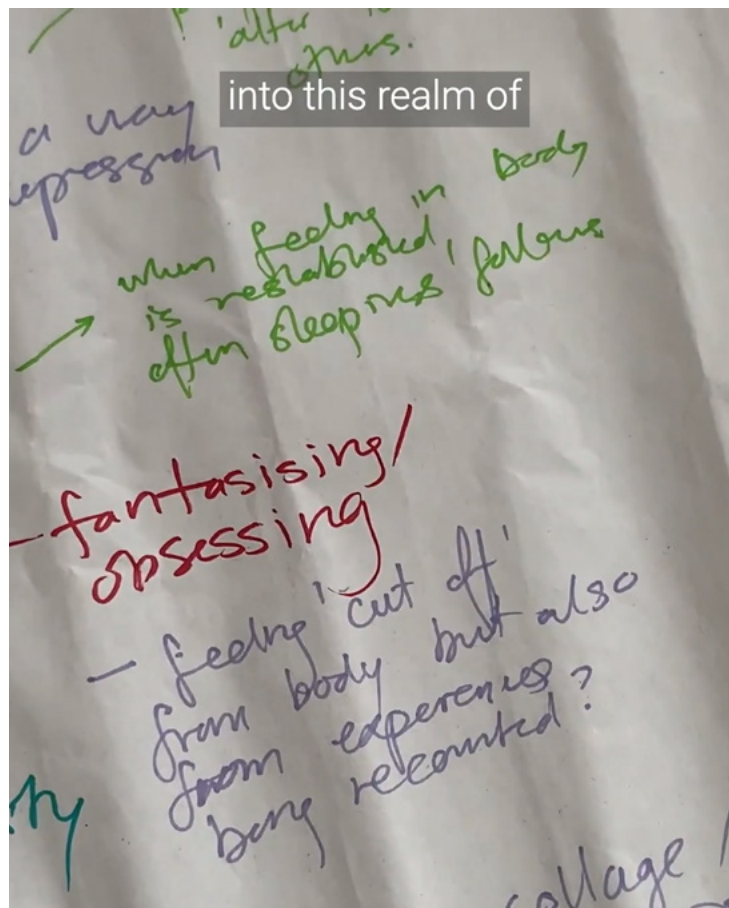
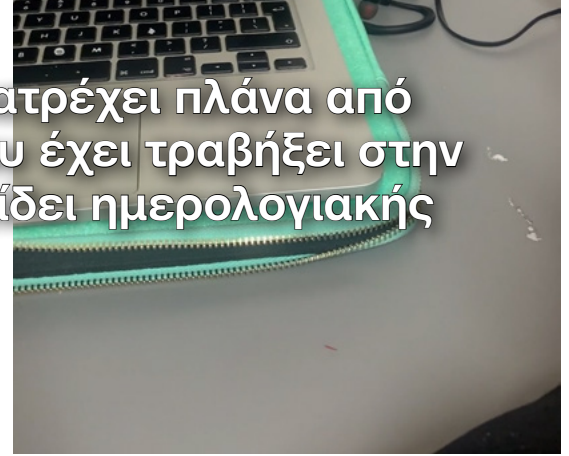
slowly. She thought, "Maybe

Σε ένα βίντεο διάρκειας 45 λεπτών, η καλλιτέχνις επινοεί και επανεπινοεί τον εαυτό της καθώς πλοηγείται στη ζωή.

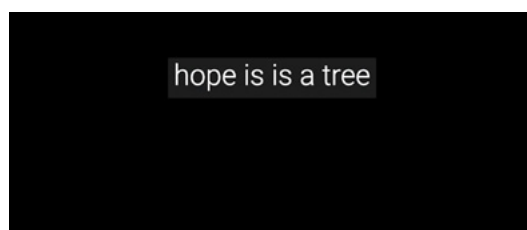
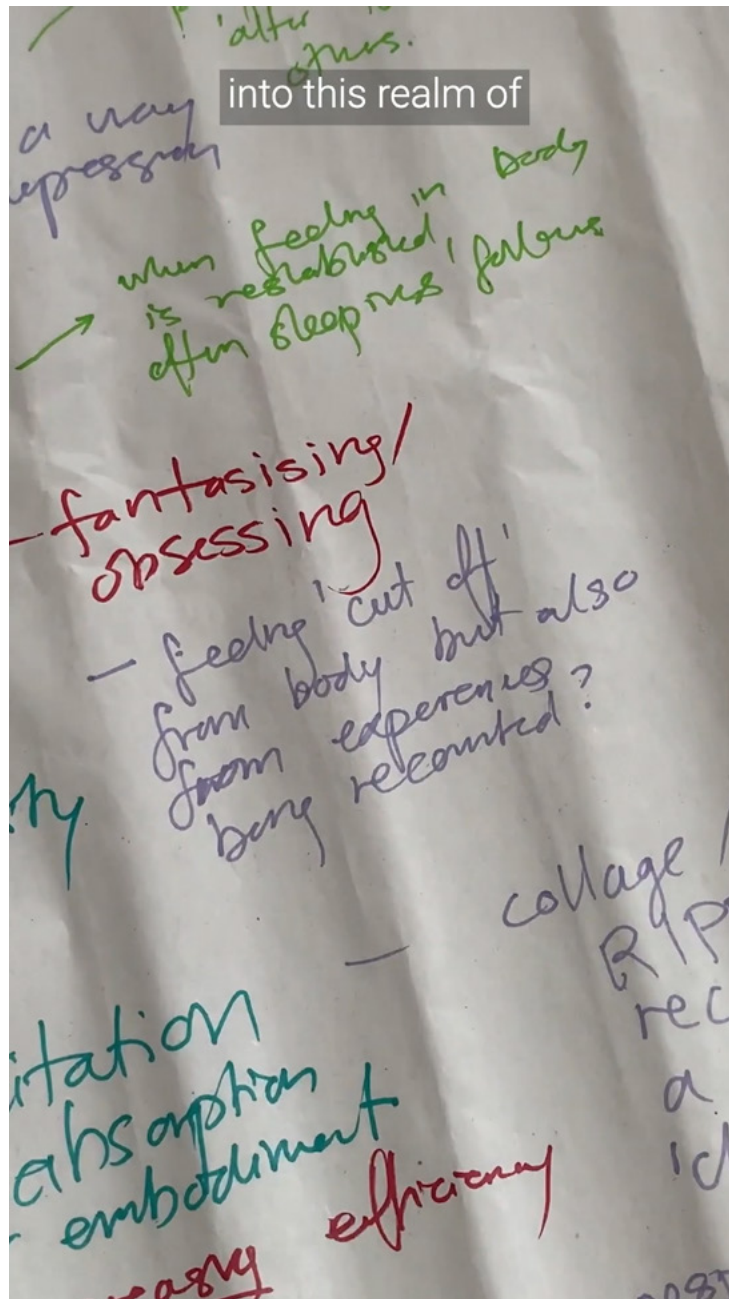
PREVIEW



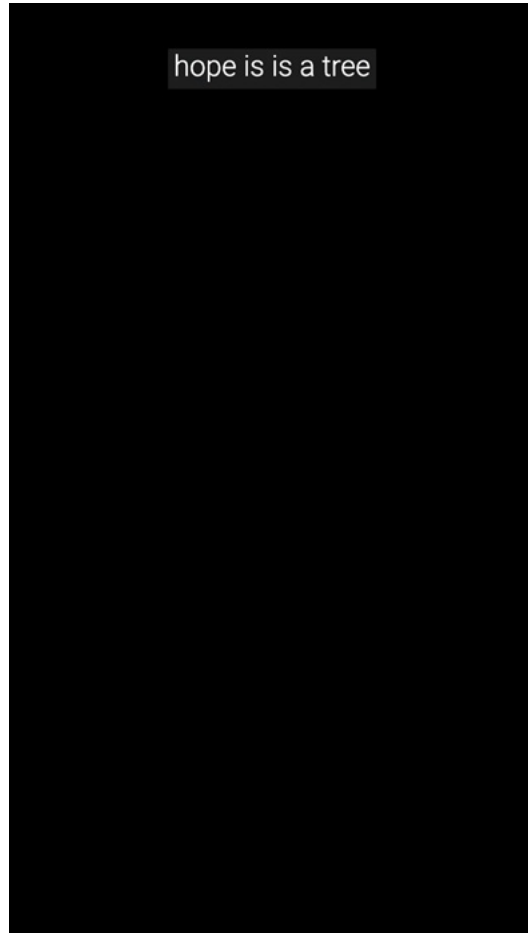
Μια μη γραμμική, ποιητική αφήγηση διατρέχει πλάνα από ένα προσωπικό αρχείο με βιντεάκια που έχει τραβήξει στην πορεία των ετών με το κινητό της, εν είδει ημερολογιακής καταγραφής.



Η Σκούρτη συνθέτει το έργο αντλώντας από τη δική της βάση δεδομένων με προϋπάρχον υλικό.



Τα βιντεάκια δείχνουν την ίδια και το περιβάλλον της – να κάνει βόλτες στο πάρκο, να ετοιμάζεται για έξοδο, να κάθεται στο μπαλκόνι, κ.λπ., σε διαφορετικές χώρες και πάντα μόνη της. ¶



Όπως η Πέγκι και ο Φρεντ, έτσι και η καλλιτέχνης περιπλανιέται σε ερημωμένες περιοχές την περίοδο του εγκλεισμού της πανδημίας – της πιο πρόσφατης και πλησιέστερης εμπειρίας μας ενός συλλογικού συναισθήματος επιβίωσης από την αποκάλυψη.



Τα πλάνα επαναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του έργου, επιτείνοντας την αίσθηση της μη γραμμικότητας.



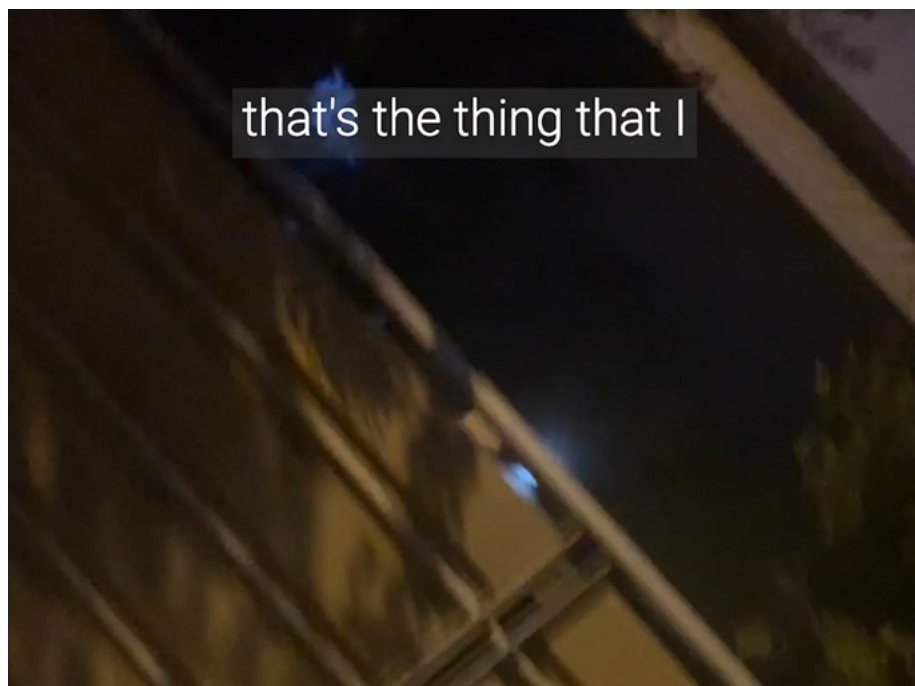
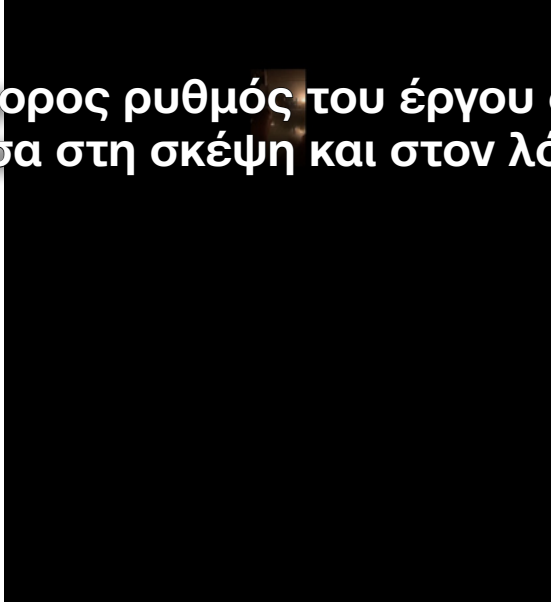
processing this compost

Η αφήγηση εκτυλίσσεται ριζωματικά με τον τρόπο της συνειδησιακής ροής, συνυφαίνοντας προσωπικές σκέψεις με σκέψεις τρίτων –που αποτελούν τις αναφορές της καλλιτέχνης–, χωρίς να γίνεται διακριτή η διαφορά τους.

processing this compost

breaking up speech,

Ο γρήγορος ρυθμός του έργου δίνει μια αίσθηση αμεσότητας ανάμεσα στη σκέψη και στον λόγο.



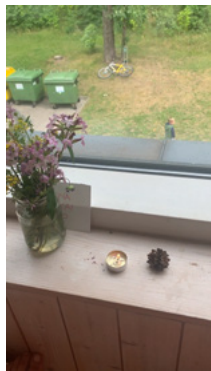
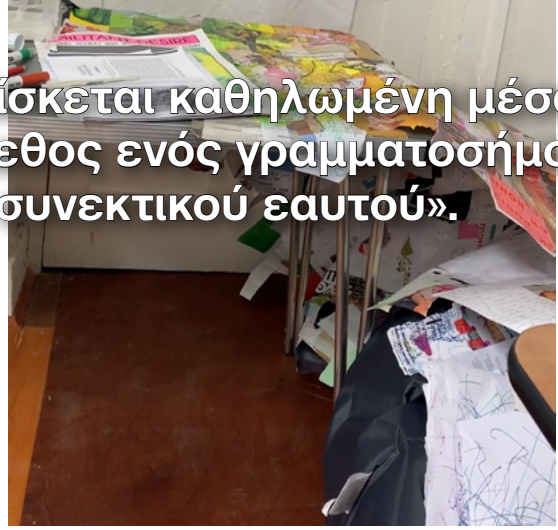
Στα βιντεάκια η καλλιτέχνης καλύπτει με τη φωνή της άλλες δικές της φωνές. Οι φωνές ενώνονται σε μια άνιση αρμονία, καθώς διαβάζουμε το μεταγεγραμμένο κείμενο της αφήγησης στην οθόνη. ¶



Η Σκούρτη παρακολουθεί την ίδια της τη ζωή χάρη στην απόσταση που εδραιώνει η πράξη της τεκμηρίωσης, συναρμολογώντας θραύσματα σε ένα σύνολο.



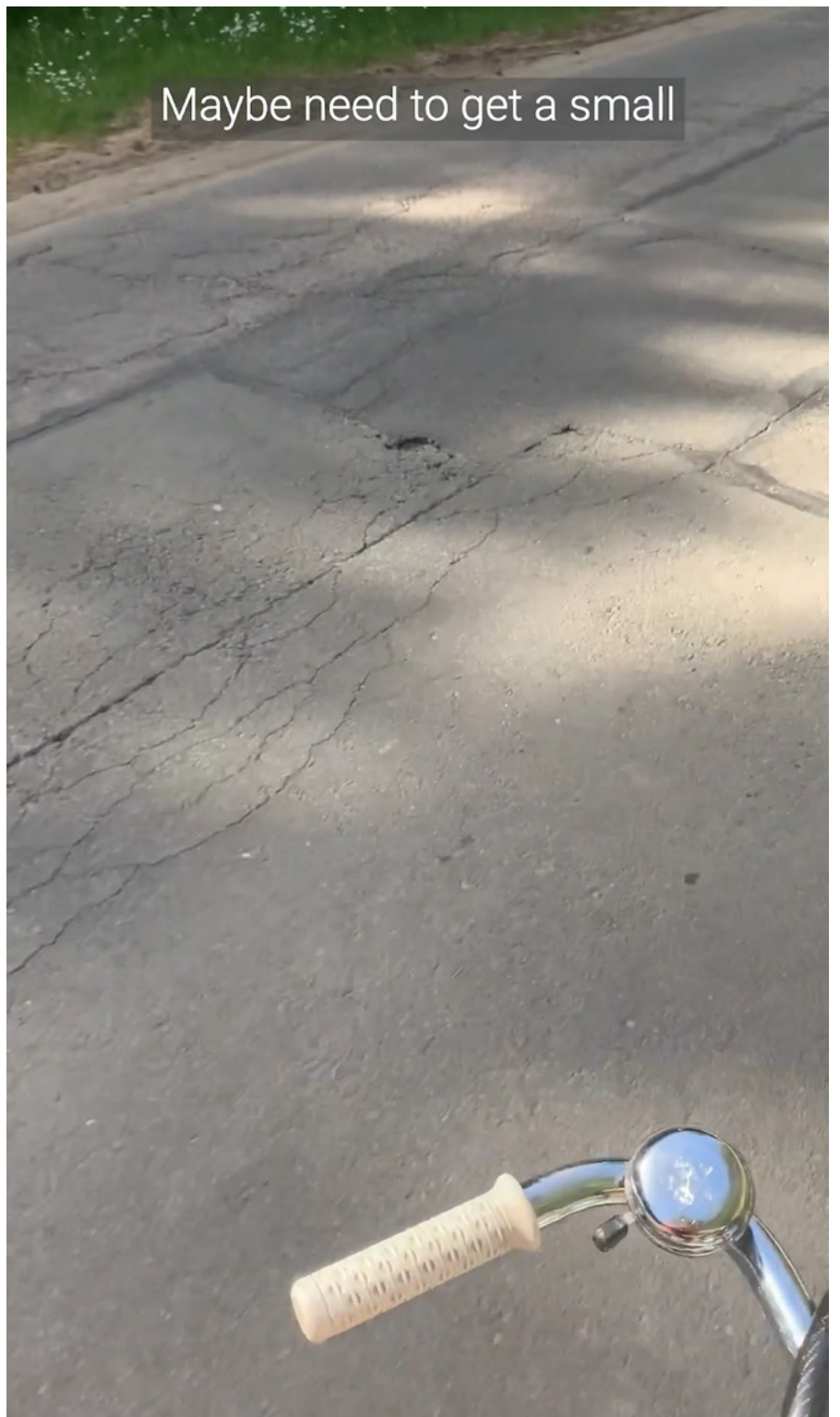
«Κάθε προσωπική ταυτότητα βρίσκεται καθηλωμένη μέσα σε ένα μικρό κουτί που έχει το μέγεθος ενός γραμματοσήμου... Προσπαθεί να γίνει μέρος ενός συνεκτικού εαυτού».



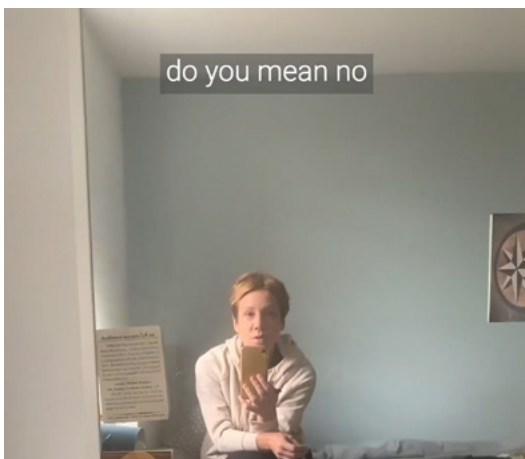
Η φωνή της γίνεται η (αναστοχαστική) φωνή του αντικατοπτρισμού της.



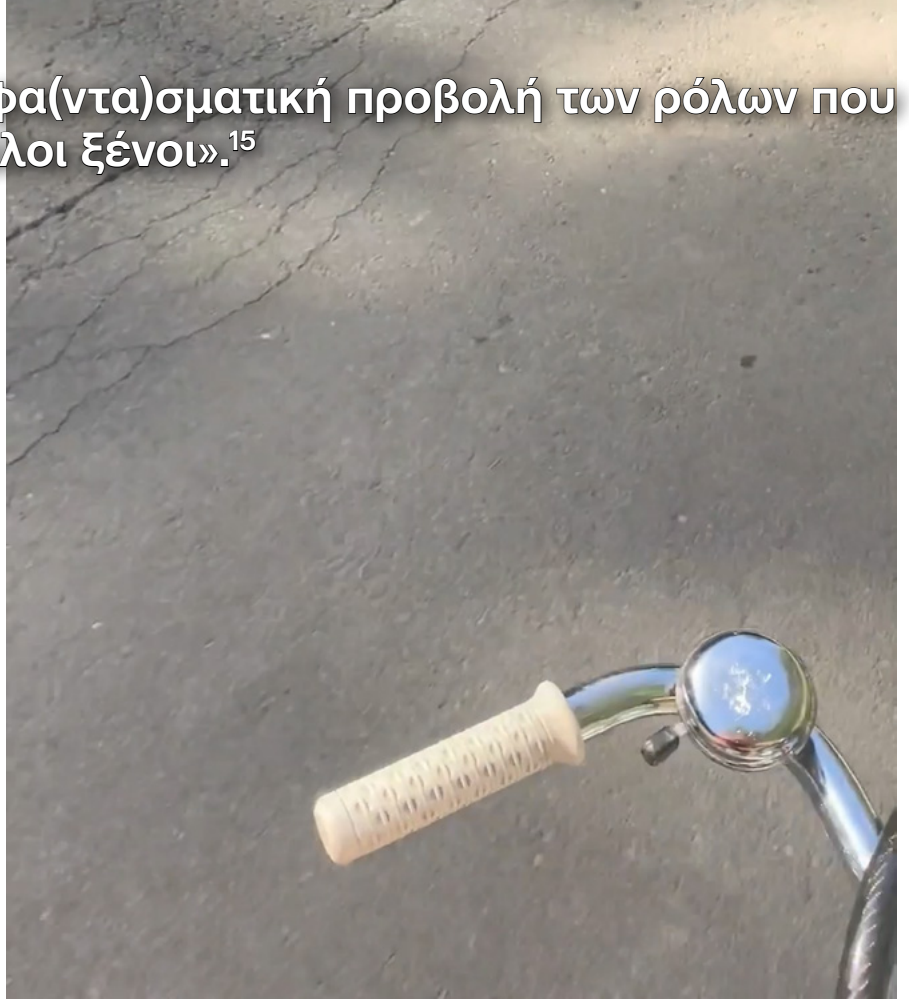
Maybe need to get a small



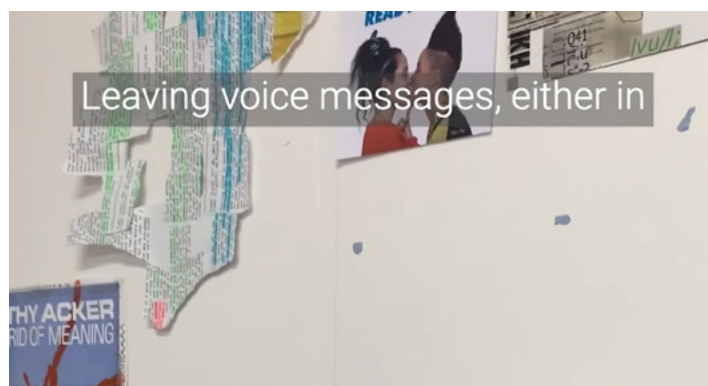
do you mean no



«Τίποτε άλλο παρά μια φα(ντα)σματική προβολή των ρόλων που υποδύθηκα. Μου ήταν όλοι ξένοι».¹⁵



do you mean no

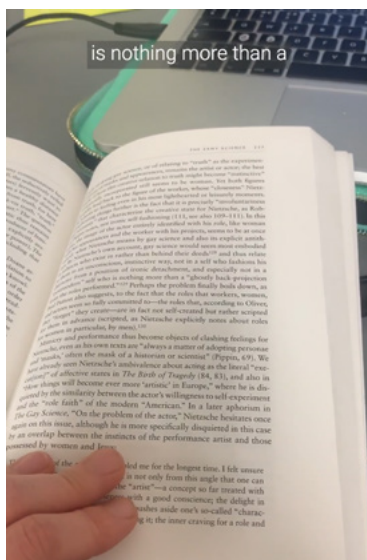


Leaving voice messages, either in

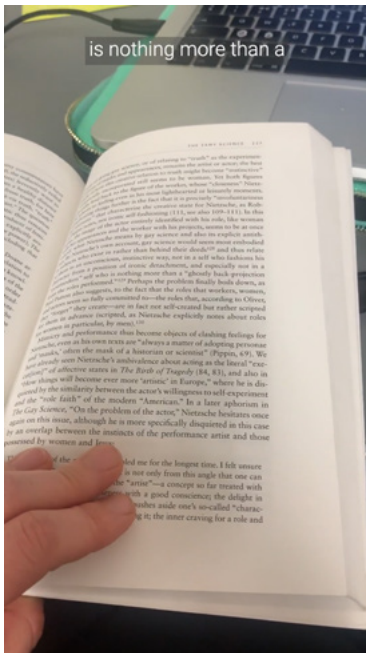
Η απόσταση ανάμεσα στο άκουσμα του επιτελεστικού της λόγου και στις εικόνες και στους ήχους από παλιότερα βίντεο αντικατοπτρίζει την παράξενη διάσταση της σύγχρονης ύπαρξης, κάτι ανάμεσα στην ενσώματη παρουσία, στην ψηφιακή της τεκμηρίωση και στο αναστοχαστικό της είδωλο.



Η καταγραφή της προσωπικής μας εμπειρίας και η δημόσια κυκλοφορία αυτής στα media μάς δίνει ορατότητα και, κατά κάποιον τρόπο, επιβεβαιώνει την ύπαρξή μας. Μια ύπαρξη που διαμεσολαβείται, καταγράφεται σε μια συσκευή και μεταφορτώνεται στο σύννεφο, η οποία, σε αντίθεση με την ενσώματη ύπαρξη, θα παραμείνει αναλλοίωτη και δυνητικά μπορεί να κυκλοφορεί στο διηνεκές. ¶



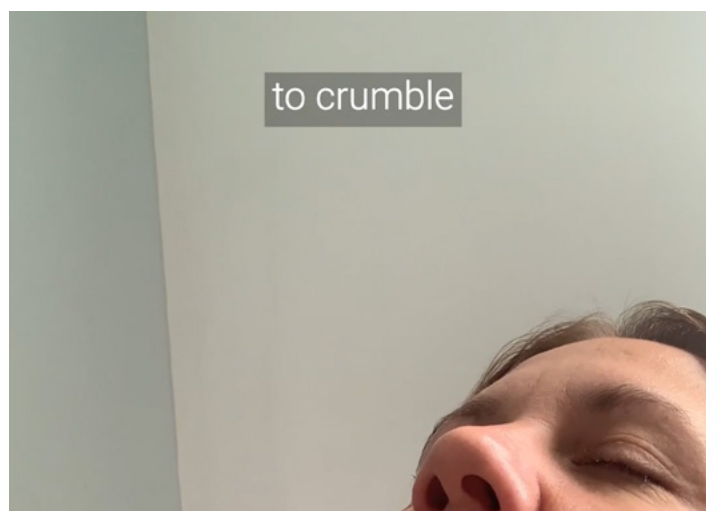
Η Σκούρτη αναλογίζεται τη συνθετότητα της πλοήγησης στη ζωή στην εποχή του νεοφιλελευθερισμού.



is nothing more than a



lens in likes Donald Yahoo!

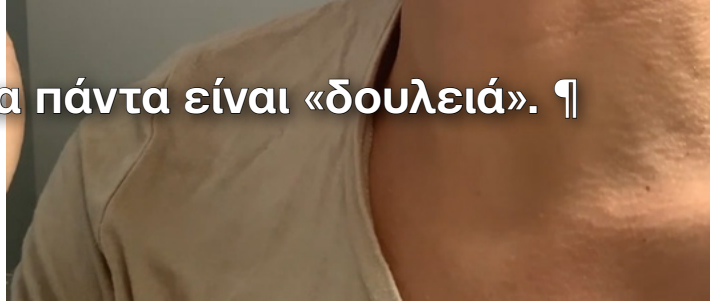


to crumble

Μια ζωή που ορίζεται από την επιχειρηματικότητα, την ορατότητα, τις επισφαλείς συνθήκες διαβίωσης και εργασίας, την κατάθλιψη, τις διαταραχές ύπνου, τον διαλογισμό, τα φάρμακα για την αδυναμία συγκέντρωσης, την εξουθένωση, την αποτελεσματικότητα, την παραγωγικότητα, την προσαρμοστικότητα, τη δημιουργικότητα, την υγεία, την ευεξία, την αυτενέργεια –ή μάλλον την ψευδαίσθηση αυτής–, τη φιλοδοξία, τη διαρκή απασχόληση ως μορφή αποφυγής – αποφυγή της οικειότητας, της προσοχής, της σύνδεσης με τον εαυτό και τους άλλους, με τα δικά της λόγια.



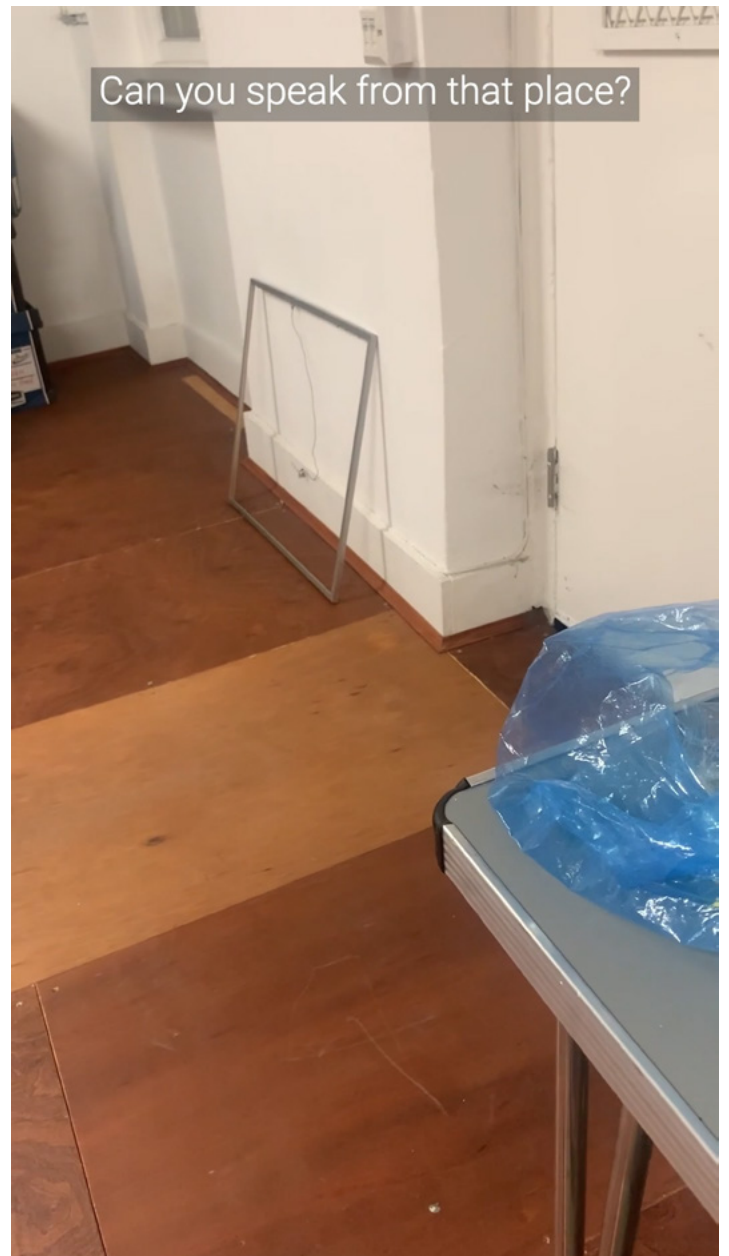
Μια ζωή όπου τα πάντα είναι «δουλειά». ¶



Η παρατήρηση του Mark Fisher ότι είναι πιο εύκολο να φανταστεί κανείς το τέλος του κόσμου παρά το τέλος του καπιταλισμού, μοιάζει να αρμόζει στη συνθήκη.

hope is is a tree

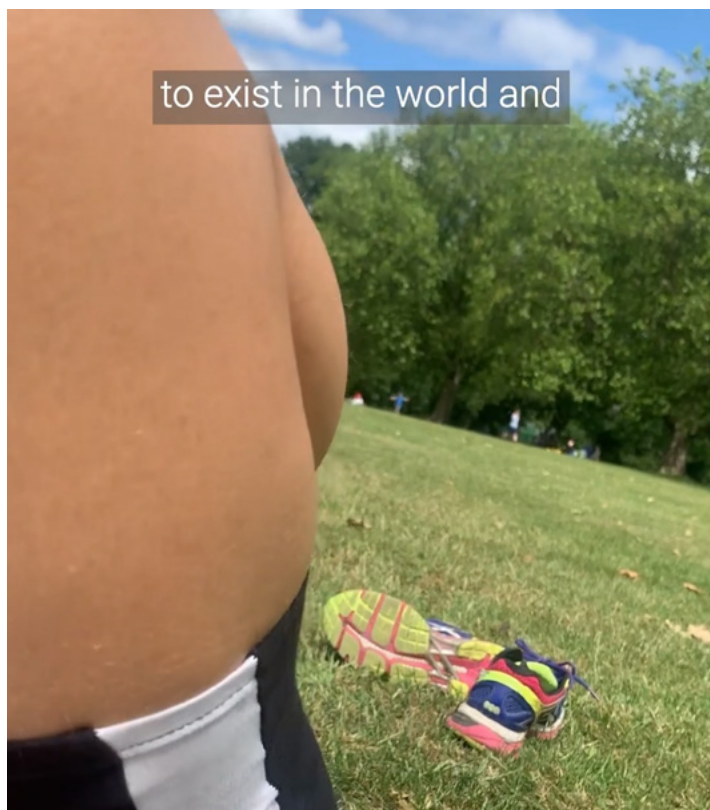
Ο ίδιος ο θάνατος δεν αναφέρεται ο ούτε μία φορά, παρά μόνο στον τίτλο του έργου – βέβαια, αυτό μπορεί να αποτελεί ένα ειρωνικό σχόλιο για τη σημερινή εμπειρία της ζωής, που μπορεί να είναι πιο τρομακτική από το αναπότρεπτο του θανάτου. Ο θάνατος προσεγγίζεται ως μια εσωτερικευμένη συνθήκη διαβίωσης. ¶



Η αποκάλυψη εδώ είναι καταγεγραμμένη.



○



Maybe this is finally

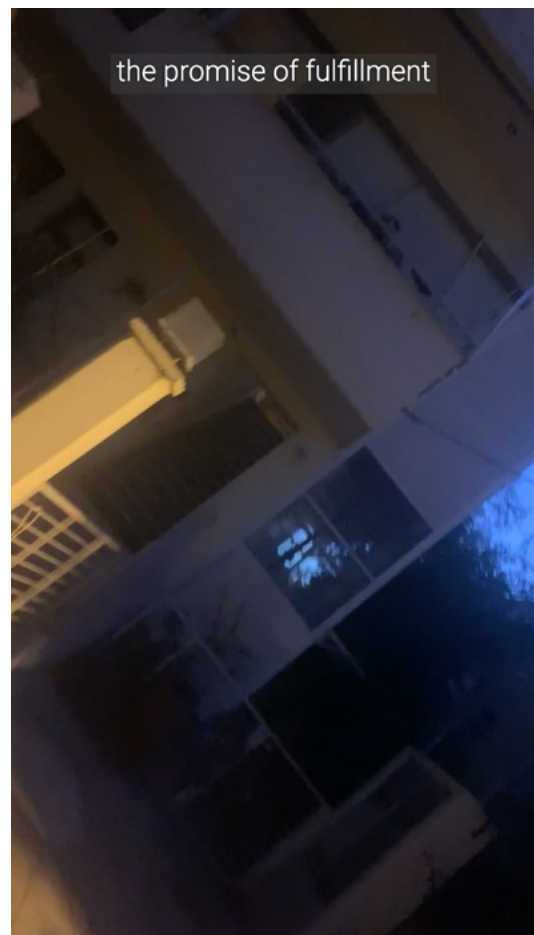
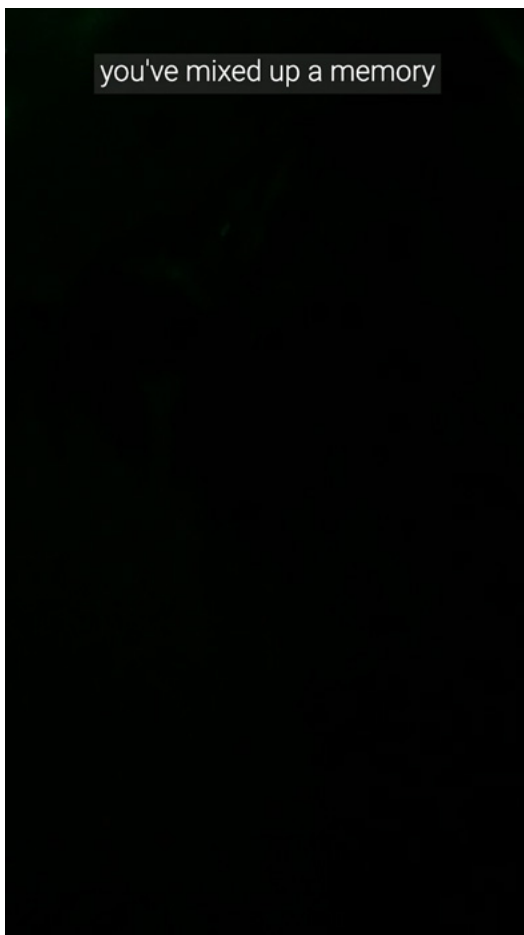
Ένας αναστοχασμός για τον χρόνο παραγωγής του έργου, μεταξύ 2020–21.



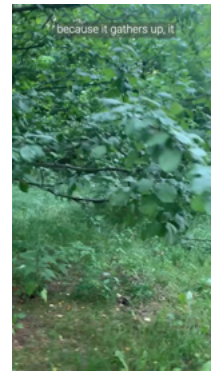
to exist in the world and



Μια ευκαιρία να αμφισβητήσουμε εκ βάθρων τις συγκεντρωτικές δομές της σημερινής μας ζωής.



Το *8 Things to be Scared of Instead of Death* μπορεί να διαβαστεί ως μια κριτική στον ύστερο καπιταλισμό, η οποία εξετάζει τη δημιουργία της αντίληψής μας του εαυτού και τον τρόπο με τον οποίο ο νεοφιλελευθερισμός προσδίδει εμπορευματική αξία σε κάθε «ίχνος της ανθρώπινης ύπαρξης».



Η καλλιτέχνης ασκεί κριτική σε αυτή τη λογική, χρησιμοποιώντας τη «δημόσια εσωτερικότητα» ως πολιτική πράξη, όπως σημειώνει προς το τέλος του έργου. Δημόσια εσωτερικότητα σημαίνει ανοιχτότητα και έκφραση ευαλωτότητας – κάτι παρόμοιο με την απεύθυνση της Θόρντον στο κοινό μετά την προβολή του έργου της.



○



Ωστόσο, σε αντίθεση με την (ανα)παράσταση του εαυτού στις πλατφόρμες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης με όρους νομισματικής αξίας, αυτό που συναντάμε στο έργο της Σκούρτη και στην ομιλία της Θόρντον είναι η έκφραση της ευαλωτότητας ως «μια μορφή αυτενέργειας που διεκδικεί την ανάκτηση της αυτενέργειας, μέσω της εκτεταμένης πρόθεσης να μοιραστεί τα πάντα».





ΤΕΛΟΣ (;)

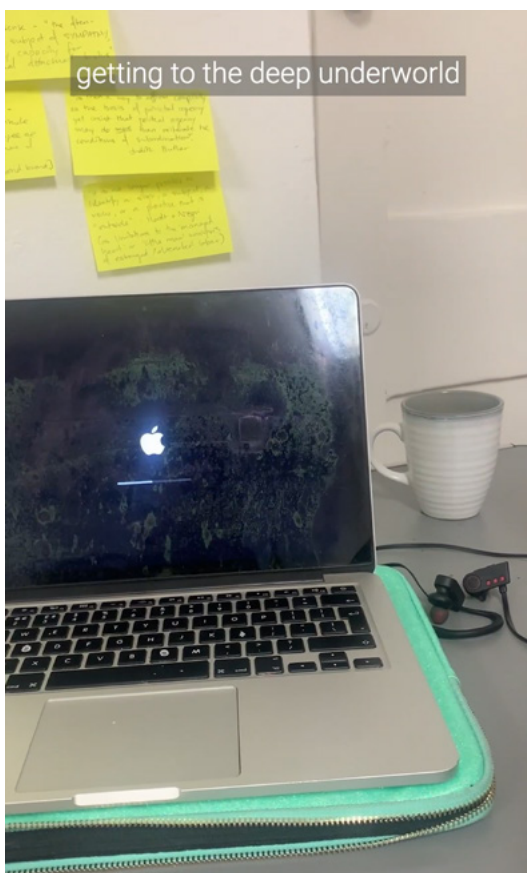


Η δημιουργία της υποκειμενικότητάς μας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τα media και το πολιτισμικό τοπίο στο οποίο ενδημούμε – κάτι που ίσχυε ανέκαθεν.

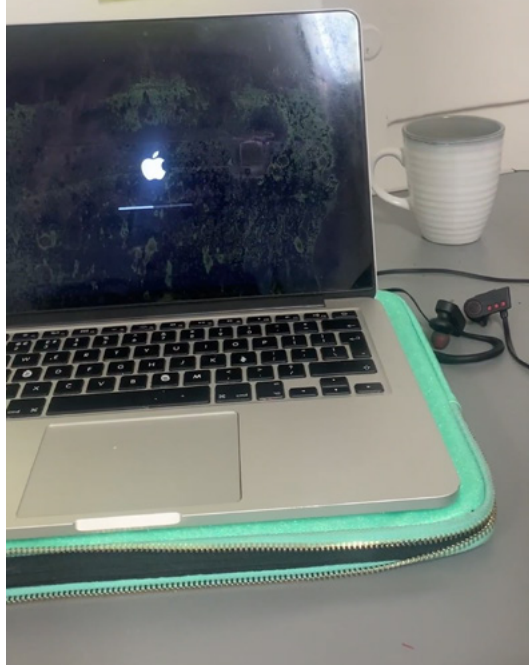


Η μονοτονία της διαδικασίας ανάμεσα σε διαφορετικούς τομείς της ζωής (οικονομία, πολιτική, ψυχαγωγία, τέχνη, επιστήμη κ.λπ.) και η διαπίστωση πως αυτά που κάποτε θεωρούνταν ξεχωριστές πτυχές της καθημερινότητας συνθλίβονται μεταξύ τους, αποτελούν τα χαρακτηριστικά στοιχεία της παρούσας στιγμής και ενεργοποιούνται μέσα από τα ψηφιακά media. Αυτές οι εξελίξεις διαμορφώνουν τον τρόπο με τον οποίο δομούμε τη σκέψη, την ικανότητα ή την ανικανότητά μας να διατηρήσουμε την προσοχή μας, την αίσθηση του εαυτού μας και τον τρόπο με τον οποίο σχετιζόμαστε με τον εαυτό μας και τους άλλους.

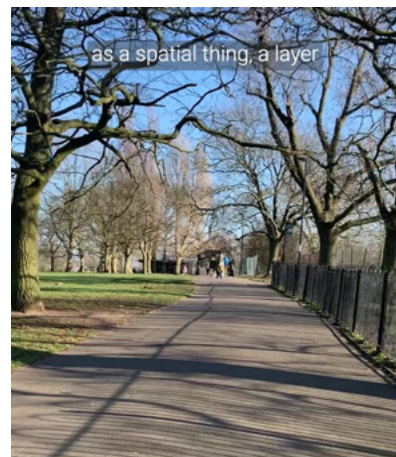
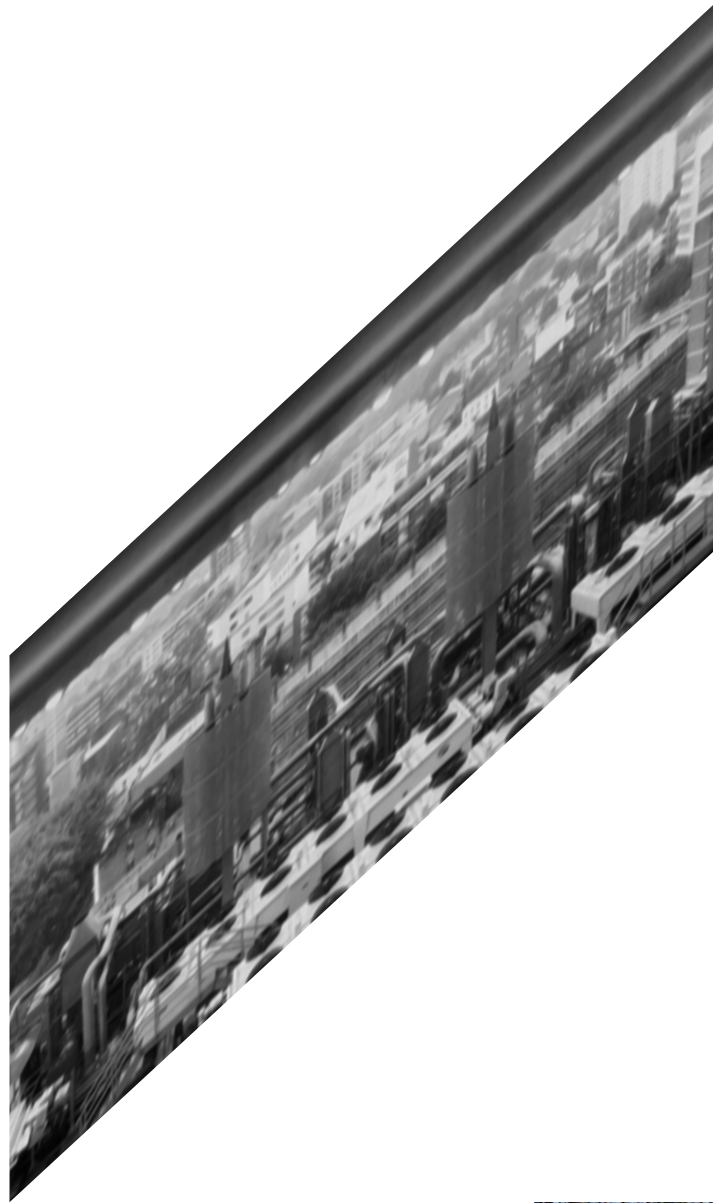
○



Όπως και με την κατάρρευση άλλων δυαδικών στοιχείων στην ισοπεδωμένη πραγματικότητά μας, η Έρικα Σκούρτη και η Λέσλι Θόρντον εξετάζουν το σύμπλεγμα ζωής και θανάτου, και ιδιαίτερα τους τρόπους με τους οποίους η έννοια του θανάτου συνυφαίνεται με τη ζωή και το πώς η ζωή είναι συνυφασμένη με την εργασία. ¶



Σε αυτό το κείμενο, θέλησα να εστιάσω σε αυτά τα ζητήματα μέσα από μια παράλληλη ανάγνωση των δύο έργων, προσεγγίζοντας το καθένα ως μια νοερή, ανοιχτή προέκταση του άλλου.



Πρόκειται για δύο έργα μη γραμμικά με πολλαπλά σημεία εστίασης. Δεν υπάρχει παραδοσιακή αρχή, μέση και τέλος. Το κοινό μπορεί να εισχωρήσει σε αυτά ανά πάσα στιγμή, με την παρότρυνση να κατασκευάσει την δική του αφήγηση για το βιώμά του. Και οι δύο καλλιτέχνιδες μιξάρουν πλάνα που ήδη υπάρχουν στο αρχείο τους για να φτιάξουν νέες αφηγήσεις. Επίσης, βλέπουμε την αναδιαμεσολάβηση παλαιότερων media και κινούμενων εικόνων σε νέα φορμά, στοιχείο που αντικατοπτρίζει την αδυνατότητα του θανάτου τους, καθώς συνεχίζουν να αναδιαμεσολαβούνται μέσα από διάφορες τεχνικές και φόρμες. ¶



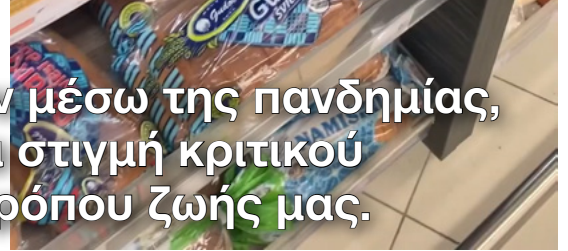
Και στα δύο έργα, η Αποκάλυψη προσεγγίζεται ως η αποκάλυψη των δομών που τείνουν να περνούν απαρατήρητες από τους πολλούς. Δεν πρόκειται για ένα θεαματικό τέλος, αλλά για ένα τέλος που βρίσκεται σε εξέλιξη κι εμείς καλούμαστε να βιώσουμε (και να επιβιώσουμε από), τις επιπτώσεις του υπερδιαμεσολαβημένου νεοφιλελεύθερου τοπίου στον εαυτό μας, στο κλίμα, και στους τρόπους με τους οποίους η ανάπτυξη της τεχνολογίας αρχίζει να ξεπερνά την ανθρώπινη κλίμακα.



Ενώ το *Peggy and Fred in Hell* «προβλέπει» αυτές τις εξελίξεις, το *8 Things to be Scared of Instead of Death* τις αντιμετωπίζει όπως τις βιώνουμε σήμερα: ανιχνεύει πώς η διαδικαστικότητα των ψηφιακών μέσων εγγράφεται στις νοητικές μας διεργασίες, αλλά και πώς η ζωή διαμορφώνεται ως μια εξακολουθητική μορφή εργασίας.



Το έργο της Σκούρτη δημιουργήθηκε εν μέσω της πανδημίας, μιας περιόδου που πολλοί είδαν ως μια στιγμή κριτικού αναστοχασμού και αναθεώρησης του τρόπου ζωής μας.

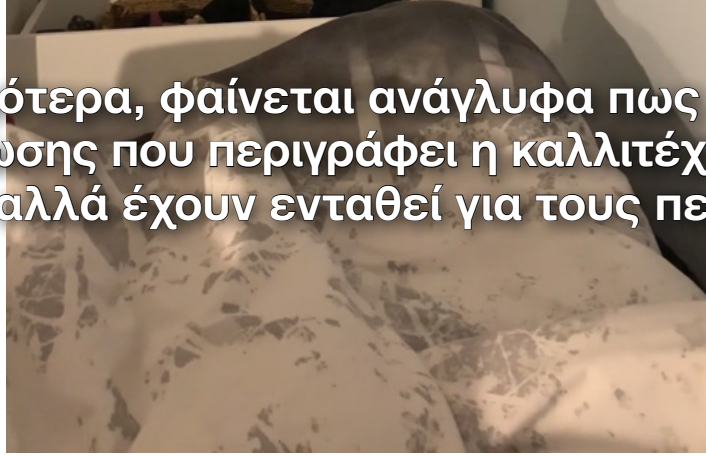


○



○

Τρία χρόνια αργότερα, φαίνεται ανάγλυφα πως οι επισφαλείς συνθήκες διαβίωσης που περιγράφει η καλλιτέχνης όχι μόνο δεν έχουν αλλάξει, αλλά έχουν ενταθεί για τους περισσότερους ανθρώπους.



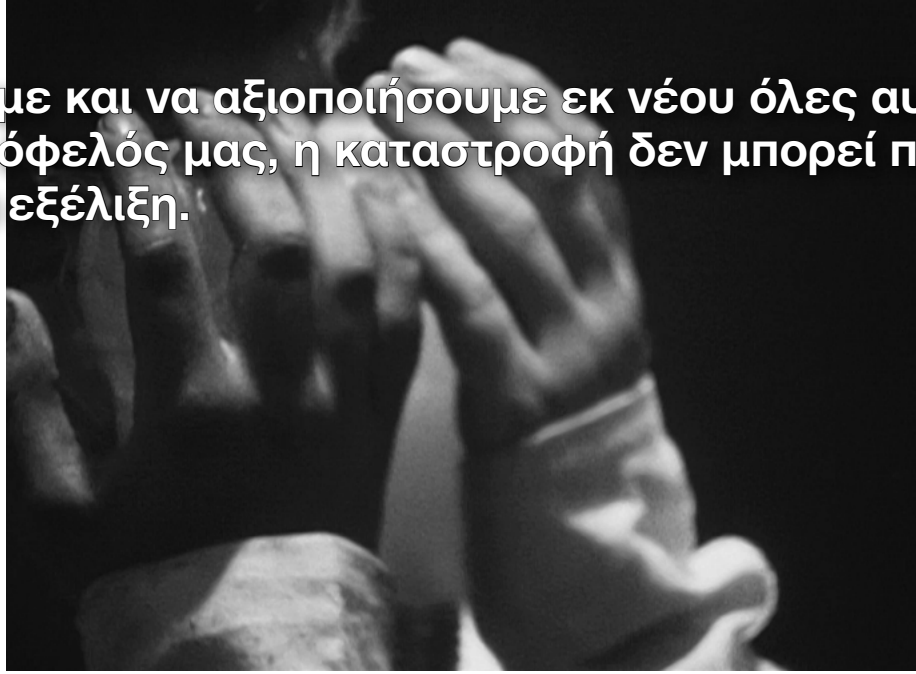
Για να επιστρέψουμε στα γραπτά του Γουίλιαμς, καθώς οι δομές αυτές αποκαλύπτονται και οι καθιερωμένες «αλήθειες» αποσυναρμολογούνται, ο μόνος δρόμος για να αποτραπεί η καταστροφή και να περάσουμε σε μια μετα-αποκαλυπτική κατάσταση, ανοίγεται μέσα από την κριτική μελέτη και επανάχρηση του ήδη διαθέσιμου, καθώς «σχεδιάζουμε από την αρχή τους χάρτες και τις γραμμές της μάχης στις τοποθεσίες που καταλαμβάνουμε». ¹⁶ Η «δημόσια εσωτερικότητα» αποτελεί ένα τέτοιο παράδειγμα.

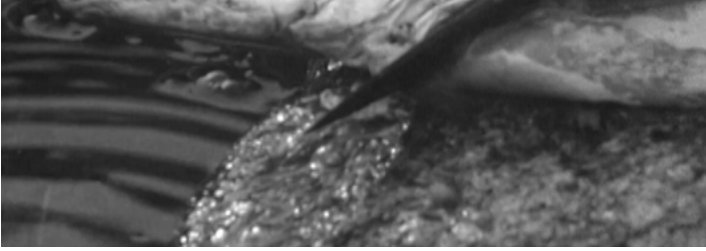


Όσπου να εξετάσουμε –συλλογικά και ατομικά– τον τρόπο ζωής μας, τη σύνδεση με τον εαυτό μας και τις μεταξύ μας σχέσεις, ώσπου να αντιμετωπίσουμε ό,τι αποφεύγουμε να δούμε,



να αποδομήσουμε και να αξιοποιήσουμε εκ νέου όλες αυτές τις δομές προς όφελός μας, η καταστροφή δεν μπορεί παρά να βρίσκεται σε εξέλιξη.







○

○

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

- 1. Evan Calder Williams, «Introduction», *Combined and Uneven Apocalypse* (Ουίντσεστερ: Zero, 2011), 1–14.**
- 2. Leslie Thornton, συνέντευξη στον Dan Kidner, «Leslie Thornton's 35 Years of Radical Filmmaking», *Frieze*, 23 Αυγούστου 2018, www.frieze.com/article/leslie-thorntons-35-years-radical-filmmaking.**

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Evan Calder Williams, «Introduction», *Combined and Uneven Apocalypse* (Ουίντσεστερ: Zero, 2011), 1–14.
2. Leslie Thornton, συνέντευξη στον Dan Kidner, «Leslie Thornton's 35 Years of Radical Filmmaking», *Frieze*, 23 Αυγούστου 2018, www.frieze.com/article/leslie-thorntons-35-years-radical-filmmaking.
3. The Week Staff, «Apocalypse Then: The Forgotten History of 1980s Nuclear Panic Movies», *The Week*, 26 Αυγούστου 2015, www.theweek.com/articles/572618/apocalypse-forgotten-history-1980s-nuclear-panic-movies.
4. Cade Metz, «'The Godfather of A.I.' Leaves Google and Warns of Danger Ahead», *The New York Times*, 4 Μαΐου 2023, www.nytimes.com/2023/05/01/technology/ai-google-chatbot-engineer-quits-hinton.html.
5. Ed Halter, «Close-Up: Hell is for Children», *Artforum International Magazine*, ω 2012, www.artforum.com/print/201207/ed-halter-on-leslie-thornton-s-peggy-and-fred-in-hell-31962.
6. Lev Manovich, «Database as a Symbolic Form», 1998, manovich.net, www.manovich.net/content/04-projects/022-database-as-a-symbolic-form/19_article_1998.pdf.
7. Jay David Bolter, «Introduction», *The Digital Plenitude: The Decline of Elite Culture and the Rise of New Media* (Κέμπριτζ, Μασαχουσέτη: MIT Press, 2019).

8. Halter, ό.π.

9. Mark Fisher, «The Slow Cancellation of the Future»,

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Evan Calder Williams, «Introduction», *Combined and Uneven Apocalypse* (Ουίντσεστερ: Zero, 2011), 1–14.
2. Leslie Thornton, συνέντευξη στον Dan Kidner, «Leslie Thornton's 35 Years of Radical Filmmaking», *Frieze*, 23 Αυγούστου 2018, www.frieze.com/article/leslie-thorntons-35-years-radical-filmmaking.
3. The Week Staff, «Apocalypse Then: The Forgotten History of 1980s Nuclear Panic Movies», *The Week*, 26 Αυγούστου 2015, www.theweek.com/articles/572618/apocalypse-forgotten-history-1980s-nuclear-panic-movies.
4. Cade Metz, «'The Godfather of A.I.' Leaves Google and Warns of Danger Ahead», *The New York Times*, 4 Μαΐου 2023, www.nytimes.com/2023/05/01/technology/ai-google-chatbot-engineer-quits-hinton.html.
5. Ed Halter, «Close-Up: Hell is for Children», *Artforum International Magazine*, Σεπτέμβριος 2012, www.artforum.com/print/201207/ed-halter-on-leslie-thornton-s-peggy-and-fred-in-hell-31962.
6. Lev Manovich, «Database as a Symbolic Form», 1998, manovich.net, www.manovich.net/content/04-projects/022-database-as-a-symbolic-form/19_article_1998.pdf.
7. Jay David Bolter, «Introduction», *The Digital Plenitude: The Decline of Elite Culture and the Rise of New Media* (Κέιμπριτζ, Μασαχουσέτη: MIT Press, 2019).
8. Halter, ό.π.
9. Mark Fisher, «The Slow Cancellation of the Future», *Ghosts of My Life: Writings on Depression, Hauntology and Lost Futures* (Λονδίνο: John Hunt Publishing, 2014).
10. Hiji Nam και Leslie Thornton, «Leslie Thornton on Saturation and Solitude in Her Moving Image Works», *Artforum International Magazine*, 26 Απριλίου 2020, www.artforum.com/interviews/leslie-thornton-on-saturation-and-solitude-in-her-moving-image-works-82746.
11. Andy Warhol, *The Philosophy of Andy Warhol: From A to B and Back Again* (Λονδίνο: Picador, 1975).
12. Shane Denson και Julia Leyda, «Perspectives on Post-Cinema: An Introduction», *POST-CINEMA* (Φάλμερ: REFRAME Books, 2016), www.reframe.sussex.ac.uk/post-cinema/introduction.
13. Mihaly Csikszentmihalyi, *Flow: The Psychology of Optimal Experience* (Νέα Υόρκη: Harper and Row, 2009).
14. Jay David Bolter. «Flow». *The Digital Plenitude:*

1. Evan Calder Williams, «Introduction», *Combined and Uneven Apocalypse* (Ουίντσεστερ: Zero, 2011), 1–14.
2. Leslie Thornton, συνέντευξη στον Dan Kidner, «Leslie Thornton’s 35 Years of Radical Filmmaking», *Frieze*, 23 Αυγούστου 2018, www.frieze.com/article/leslie-thorntons-35-years-radical-filmmaking.
3. The Week Staff, «Apocalypse Then: The Forgotten History of 1980s Nuclear Panic Movies», *The Week*, 26 Αυγούστου 2015, www.theweek.com/articles/572618/apocalypse-forgotten-history-1980s-nuclear-panic-movies.
4. Cade Metz, «‘The Godfather of A.I.’ Leaves Google and Warns of Danger Ahead», *The New York Times*, 4 Μαΐου 2023, www.nytimes.com/2023/05/01/technology/ai-google-chatbot-engineer-quits-hinton.html.
5. Ed Halter, «Close-Up: Hell is for Children», *Artforum International Magazine*, Σεπτέμβριος 2012, www.artforum.com/print/201207/ed-halter-on-leslie-thornton-s-peggy-and-fred-in-hell-31962.
6. Lev Manovich, «Database as a Symbolic Form», 1998, manovich.net, www.manovich.net/content/04-projects/022-database-as-a-symbolic-form/19_article_1998.pdf.
7. Jay David Bolter, «Introduction», *The Digital Plenitude: The Decline of Elite Culture and the Rise of New Media* (Κέιμπριτζ, Μασαχουσέτη: MIT Press, 2019).
8. Halter, ό.π.
9. Mark Fisher, «The Slow Cancellation of the Future», *Ghosts of My Life: Writings on Depression, Hauntology and Lost Futures* (Λονδίνο: John Hunt Publishing, 2014).
10. Hiji Nam και Leslie Thornton, «Leslie Thornton on Saturation and Solitude in Her Moving Image Works», *Artforum International Magazine*, 26 Απριλίου 2020, www.artforum.com/interviews/leslie-thornton-on-saturation-and-solitude-in-her-moving-image-works-82746.
11. Andy Warhol, *The Philosophy of Andy Warhol: From A to B and Back Again* (Λονδίνο: Picador, 1975).
12. Shane Denson και Julia Leyda, «Perspectives on Post-Cinema: An Introduction», *POST-CINEMA* (Φάλμερ: REFRAME Books, 2016), www.reframe.sussex.ac.uk/post-cinema/introduction.
13. Mihaly Csikszentmihalyi, *Flow: The Psychology of Optimal Experience* (Νέα Υόρκη: Harper and Row, 2009).
14. Jay David Bolter, «Flow», *The Digital Plenitude: The Decline of Elite Culture and the Rise of New Media* (Κέιμπριτζ, Μασαχουσέτη: MIT Press, 2019).
15. Έρικα Σκούρτη, *8 Things to be Scared of Instead of Death*, 2021, ψηφιακό βίντεο, έγχρωμο, με ήχο, διάρκεια 45 λεπτά.
16. Evan Calder Williams, *Combined and Uneven Apocalypse* (Ουίντσεστερ: Zero, 2011)

Years of Radical Filmmaking», *Frieze*, 23 Αυγούστου 2018, www.frieze.com/article/leslie-thorntons-35-years-radical-filmmaking.

3. The Week Staff, «Apocalypse Then: The Forgotten History of 1980s Nuclear Panic Movies», *The Week*, 26 Αυγούστου 2015, www.theweek.com/articles/572618/apocalypse-forgotten-history-1980s-nuclear-panic-movies.

4. Cade Metz, «'The Godfather of A.I.' Leaves Google and Warns of Danger Ahead», *The New York Times*, 4 Μαΐου 2023, www.nytimes.com/2023/05/01/technology/ai-google-chatbot-engineer-quits-hinton.html.

5. Ed Halter, «Close-Up: Hell is for Children», *Artforum International Magazine*, Σεπτέμβριος 2012, www.artforum.com/print/201207/ed-halter-on-leslie-thornton-s-peggy-and-fred-in-hell-31962.

6. Lev Manovich, «Database as a Symbolic Form», 1998, manovich.net, www.manovich.net/content/04-projects/022-database-as-a-symbolic-form/19_article_1998.pdf.

7. Jay David Bolter, «Introduction», *The Digital Plenitude: The Decline of Elite Culture and the Rise of New Media* (Κέιμπριτζ, Μασαχουσέτη: MIT Press, 2019).

8. Halter, ό.π.

9. Mark Fisher, «The Slow Cancellation of the Future», *Ghosts of My Life: Writings on Depression, Hauntology and Lost Futures* (Λονδίνο: John Hunt Publishing, 2014).

10. Hiji Nam και Leslie Thornton, «Leslie Thornton on Saturation and Solitude in Her Moving Image Works», *Artforum International Magazine*, 26 Απριλίου 2020, www.artforum.com/interviews/leslie-thornton-on-saturation-and-solitude-in-her-moving-image-works-82746.

11. Andy Warhol, *The Philosophy of Andy Warhol: From A to B and Back Again* (Λονδίνο: Picador, 1975).

12. Shane Denson και Julia Leyda, «Perspectives on Post-Cinema: An Introduction», *POST-CINEMA* (Φάλμπερ: REFRAME Books, 2016), www.reframe.sussex.ac.uk/post-cinema/introduction.

13. Mihaly Csikszentmihalyi, *Flow: The Psychology of Optimal Experience* (Νέα Υόρκη: Harper and Row, 2009).

14. Jay David Bolter, «Flow», *The Digital Plenitude: The Decline of Elite Culture and the Rise of New Media* (Κέιμπριτζ, Μασαχουσέτη: MIT Press, 2019).

15. Έρικα Σκούρτη, *8 Things to be Scared of Instead of Death*, 2021, ψηφιακό βίντεο, έγχρωμο, με ήχο, διάρκεια 45 λεπτά.

16. Evan Calder Williams, *Combined and Uneven Apocalypse* (Ουίντσεστερ: Zero, 2011).

8. Halter, ό.π.

9. Mark Fisher, «The Slow Cancellation of the Future», *Ghosts of My Life: Writings on Depression, Hauntology and Lost Futures* (Λονδίνο: John Hunt Publishing, 2014).

10. Hiji Nam και Leslie Thornton, «Leslie Thornton on Saturation and Solitude in Her Moving Image Works», *Artforum International Magazine*, 26 Απριλίου 2020, www.artforum.com/interviews/leslie-thornton-on-saturation-and-solitude-in-her-moving-image-works-82746.

11. Andy Warhol, *The Philosophy of Andy Warhol: From A to B and Back Again* (Λονδίνο: Picador, 1975).

12. Shane Denson και Julia Leyda, «Perspectives on Post-Cinema: An Introduction», *POST-CINEMA* (Φάλμερ: REFRAME Books, 2016), www.reframe.sussex.ac.uk/post-cinema/introduction.

13. Mihaly Csikszentmihalyi, *Flow: The Psychology of Optimal Experience* (Νέα Υόρκη: Harper and Row, 2009).

14. Jay David Bolter, «Flow», *The Digital Plenitude: The Decline of Elite Culture and the Rise of New Media* (Κέιμπριτζ, Μασαχουσέτη: MIT Press, 2019).

15. Έρικα Σκούρτη, *8 Things to be Scared of Instead of Death*, 2021, ψηφιακό βίντεο, έγχρωμο, με ήχο, διάρκεια 45 λεπτά.

16. Evan Calder Williams, *Combined and Uneven Apocalypse* (Ουίντσεστερ: Zero, 2011).

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Csikszentmihalyi, Mihaly. *Flow: The Psychology of Optimal Experience*. Νέα Υόρκη: Harper and Row, 2009.

Denson, Shane και Julia Leyda. «Perspectives on Post-Cinema: An Introduction», *POST-CINEMA*. Φάλμερ: REFRAME Books, 2016. www.reframe.sussex.ac.uk/post-cinema/introduction (πρόσβαση: 14 Φεβρουαρίου 2023).

Fisher, Mark. «The Slow Cancellation of the Future», *Ghosts of My Life: Writings on Depression, Hauntology and Lost Futures*

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

**Csikszentmihalyi, Mihaly. *Flow: The Psychology of Optimal Experience*.
Νέα Υόρκη: Harper and Row, 2009.**

**Denson, Shane και Julia Leyda. «Perspectives on Post-Cinema:
An Introduction», *POST-CINEMA*. Φάλμερ: REFRAME Books, 2016.
www.reframe.sussex.ac.uk/post-cinema/introduction
(πρόσβαση: 14 Φεβρουαρίου 2023).**

**Fisher, Mark. «The Slow Cancellation of the Future»,
Ghosts of My Life: Writings on Depression, Hauntology and Lost Futures.
Λονδίνο: John Hunt Publishing, 2014.**

**Kinder, Dan και Leslie Thornton.
«Leslie Thornton's 35 Years of Radical Filmmaking»,
Frieze, 23 Αυγούστου 2018.
www.frieze.com/article/leslie-thorntons-35-years-radical-filmmaking
(πρόσβαση: 10 Φεβρουαρίου 2023).**

**Metz, Cade. «'The Godfather of A.I.' Leaves Google and Warns
of Danger Ahead», *The New York Times*, 4 Μαΐου 2023,
[www.nytimes.com/2023/05/01/technology/ai-google-chatbot-engineer-
quits-hinton.html](http://www.nytimes.com/2023/05/01/technology/ai-google-chatbot-engineer-quits-hinton.html)
(πρόσβαση: 10 Μαΐου 2023).**

**The Week Staff. «Apocalypse Then: The Forgotten History of 1980s
Nuclear Panic Movies», *The Week*, 26 Αυγούστου 2015.
[www.theweek.com/articles/572618/apocalypse-forgotten-history-1980s-
nuclear-panic-movies](http://www.theweek.com/articles/572618/apocalypse-forgotten-history-1980s-nuclear-panic-movies)
(πρόσβαση: 29 Μαρτίου 2023).**

**Uenuma, Francine. «The 1983 Military Drill that Nearly Sparked Nuclear
War with the Soviets», *Smithsonian Magazine*, 27 Απριλίου 2022.
[www.smithsonianmag.com/history/the-1983-military-drill-that-nearly-
sparked-nuclear-war-with-the-soviets-180979980](http://www.smithsonianmag.com/history/the-1983-military-drill-that-nearly-sparked-nuclear-war-with-the-soviets-180979980)
(πρόσβαση: 10 Φεβρουαρίου 2023).**

**Warhol, Andy. *From A to B and Back Again:
The Philosophy of Andy Warhol*. Λονδίνο: Picador, 1975.**

**Williams, Evan Calder. *Combined and Uneven Apocalypse*.
Ουίντσεστερ: Zero, 2011.**

Λονδίνο: John Hunt Publishing, 2014.

Kinder, Dan και Leslie Thornton.
«Leslie Thornton's 35 Years of Radical Filmmaking»,
Frieze, 23 Αυγούστου 2018.
www.frieze.com/article/leslie-thorntons-35-years-radical-filmmaking
(πρόσβαση: 10 Φεβρουαρίου 2023).

Metz, Cade. «'The Godfather of A.I.' Leaves Google and Warns
of Danger Ahead», *The New York Times*, 4 Μαΐου 2023,
[www.nytimes.com/2023/05/01/technology/ai-google-chatbot-engineer-
quits-hinton.html](http://www.nytimes.com/2023/05/01/technology/ai-google-chatbot-engineer-quits-hinton.html)
(πρόσβαση: 10 Μαΐου 2023).

The Week Staff. «Apocalypse Then: The Forgotten History of 1980s
Nuclear Panic Movies», *The Week*, 26 Αυγούστου 2015.
[www.theweek.com/articles/572618/apocalypse-forgotten-history-1980s-
nuclear-panic-movies](http://www.theweek.com/articles/572618/apocalypse-forgotten-history-1980s-nuclear-panic-movies)
(πρόσβαση: 29 Μαρτίου 2023).

Uenuma, Francine. «The 1983 Military Drill that Nearly Sparked Nuclear
War with the Soviets», *Smithsonian Magazine*, 27 Απριλίου 2022.
[www.smithsonianmag.com/history/the-1983-military-drill-that-nearly-
sparked-nuclear-war-with-the-soviets-180979980](http://www.smithsonianmag.com/history/the-1983-military-drill-that-nearly-sparked-nuclear-war-with-the-soviets-180979980)
(πρόσβαση: 10 Φεβρουαρίου 2023).

Warhol, Andy. *From A to B and Back Again:
The Philosophy of Andy Warhol*. Λονδίνο: Picador, 1975.

Williams, Evan Calder. *Combined and Uneven Apocalypse*.
Ουίντσεστερ: Zero, 2011.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τη Δανάη Γιαννόγλου και τον Βασίλη Παπαγεωργίου για την πρόσκλησή τους να συμμετάσχω σε αυτό το ιδιαίτερο εγχείρημα, όπως και για την ανοιχτότητα και τη βοήθειά τους στην πορεία. Είμαι ευγνώμων στην ARTWORKS για την υποστήριξή της, στην Γκέλυ Μαδεμλή και στην Ελεάννα Παπαθανασιάδη για την επιμέλεια και τη μετάφραση του κειμένου, στους Bend και στον Γιώργο Τσάβαλο για τον σχεδιασμό και, τέλος, στις καλλιτέχνιδες Leslie Thornton και Έρικα Σκούρτη, οι οποίες μου έδωσαν έμπνευση και αναπτύσσουν έργα που μιλούν για τα επείγοντα ζητήματα της εποχής μας.

Warhol, Andy. *From A to B and Back Again: The Philosophy of Andy Warhol*. Λονδίνο: Picador, 1975.

Williams, Evan Calder. *Combined and Uneven Apocalypse*. Ουίντσεστερ: Zero, 2011.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τη Δανάη Γιαννόγλου και τον Βασίλη Παπαγεωργίου για την πρόσκλησή τους να συμμετάσχω σε αυτό το ιδιαίτερο εγχείρημα, όπως και για την ανοιχτότητα και τη βοήθειά τους στην πορεία. Είμαι ευγνώμων στην ARTWORKS για την υποστήριξή της, στην Γκέλυ Μαδεμλή και στην Ελεάννα Παπαθανασιάδη για την επιμέλεια και τη μετάφραση του κειμένου, στους Bend και στον Γιώργο Τσάβαλο για τον σχεδιασμό και, τέλος, στις καλλιτέχνιδες Leslie Thornton και Έρικα Σκούρτη, οι οποίες μου έδωσαν έμπνευση και αναπτύσσουν έργα που μιλούν για τα επείγοντα ζητήματα της εποχής μας.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΑΝΟΣ ΦΟΥΡΤΟΥΛΑΚΗΣ

Ο Πάνος Φουρτουλάκης είναι επιμελητής. Η πρακτική του επικεντρώνεται στις κουλτούρες των μέσων, στην ικανότητά τους να παράγουν υποκειμενικότητες και στη σχέση της ενσώματης παρουσίας με τη διαμεσολάβηση, ιδίως σε ό,τι αφορά τις πρακτικές της κινούμενης εικόνας. Ο Φουρτουλάκης διερευνά αυτά τα ζητήματα αναπτύσσοντας περιβάλλοντα που θεωρούν τον εκθεσιακό –φυσικό ή ψηφιακό– χώρο

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τη Δανάη Γιαννόγλου και τον Βασίλη Παπαγεωργίου για την πρόσκλησή τους να συμμετάσχω σε αυτό το ιδιαίτερο εγχείρημα, όπως και για την ανοιχτότητα και τη βοήθειά τους στην πορεία. Είμαι ευγνώμων στην ARTWORKS για την υποστήριξή της, στην Γκέλυ Μαδεμλή και στην Ελεάννα Παπαθανασιάδη για την επιμέλεια και τη μετάφραση του κειμένου, στους Bend και στον Γιώργο Τσάβαλο για τον σχεδιασμό και, τέλος, στις καλλιτέχνιδες Leslie Thornton και Έρικα Σκούρτη, οι οποίες μου έδωσαν έμπνευση και αναπτύσσουν έργα που μιλούν για τα επείγοντα ζητήματα της εποχής μας.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΑΝΟΣ ΦΟΥΡΤΟΥΛΑΚΗΣ

Ο Πάνος Φουρτουλάκης είναι επιμελητής. Η πρακτική του επικεντρώνεται στις κουλτούρες των μέσων, στην ικανότητά τους να παράγουν υποκειμενικότητες και στη σχέση της ενσώματης παρουσίας με τη διαμεσολάβηση, ιδίως σε ό,τι αφορά τις πρακτικές της κινούμενης εικόνας. Ο Φουρτουλάκης διερευνά αυτά τα ζητήματα αναπτύσσοντας περιβάλλοντα που θεωρούν τον εκθεσιακό –φυσικό ή ψηφιακό– χώρο ως μέσο που εξετάζει πώς ένα δεδομένο πλαίσιο, οι υποκείμενοι ρυθμοί του και η οικονομία της προσοχής επηρεάζουν τη σχέση ανάμεσα στον θεατή και στην εικόνα. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στην επιμέλεια σύγχρονης τέχνης από το Royal College of Art, πτυχίου στην ιστορία της σύγχρονης τέχνης από το Goldsmiths και πτυχίου σπουδών media και πολιτισμού από το London College of Communication του University of the Arts London. Είναι επιμελητής του courtyard, του online εκθεσιακού χώρου της γκαλερί Rodeo. Έχει επιμεληθεί εκθέσεις, προγράμματα κινούμενης εικόνας και περφόρμανς για το Nottingham Contemporary (Nottingham), το Cubitt (Λονδίνο), το Goldsmiths CCA (Λονδίνο), το LOOP Barcelona (Βαρκελώνη), το Fringe Queer Film Festival (Λονδίνο), το Haus N (Αθήνα), το RCA (Λονδίνο), μεταξύ άλλων. Το 2021 βραβεύτηκε από την ARTWORKS για την επιμελητική του πρακτική στο πλαίσιο του Προγράμματος

για την υποστήριξη της, στην Γκεοργιά Παπαθανασίου και στην Σοφία Παπαθανασιάδη για την επιμέλεια και τη μετάφραση του κειμένου, στους Bend και στον Γιώργο Τσάβαλο για τον σχεδιασμό και, τέλος, στις καλλιτέχνιδες Leslie Thornton και Έρικα Σκούρτη, οι οποίες μου έδωσαν έμπνευση και αναπτύσσουν έργα που μιλούν για τα επείγοντα ζητήματα της εποχής μας.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΑΝΟΣ ΦΟΥΡΤΟΥΛΑΚΗΣ

Ο Πάνος Φουρτουλάκης είναι επιμελητής. Η πρακτική του επικεντρώνεται στις κουλτούρες των μέσων, στην ικανότητά τους να παράγουν υποκειμενικότητες και στη σχέση της ενσώματης παρουσίας με τη διαμεσολάβηση, ιδίως σε ό,τι αφορά τις πρακτικές της κινούμενης εικόνας. Ο Φουρτουλάκης διερευνά αυτά τα ζητήματα αναπτύσσοντας περιβάλλοντα που θεωρούν τον εκθεσιακό –φυσικό ή ψηφιακό– χώρο ως μέσο που εξετάζει πώς ένα δεδομένο πλαίσιο, οι υποκείμενοι ρυθμοί του και η οικονομία της προσοχής επηρεάζουν τη σχέση ανάμεσα στον θεατή και στην εικόνα. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στην επιμέλεια σύγχρονης τέχνης από το Royal College of Art, πτυχίου στην ιστορία της σύγχρονης τέχνης από το Goldsmiths και πτυχίου σπουδών media και πολιτισμού από το London College of Communication του University of the Arts London. Είναι επιμελητής του courtyard, του online εκθεσιακού χώρου της γκαλερί Rodeo. Έχει επιμεληθεί εκθέσεις, προγράμματα κινούμενης εικόνας και περφόρμανς για το Nottingham Contemporary (Nottingham), το Cubitt (Λονδίνο), το Goldsmiths CCA (Λονδίνο), το LOOP Barcelona (Βαρκελώνη), το Fringe Queer Film Festival (Λονδίνο), το Haus N (Αθήνα), το RCA (Λονδίνο), μεταξύ άλλων. Το 2021 βραβεύτηκε από την ARTWORKS για την επιμελητική του πρακτική στο πλαίσιο του Προγράμματος Υποστήριξης Καλλιτεχνών Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΑΝΟΣ ΦΟΥΡΤΟΥΛΑΚΗΣ

Ο Πάνος Φουρτουλάκης είναι επιμελητής. Η πρακτική του επικεντρώνεται στις κουλτούρες των μέσων, στην ικανότητά τους να παράγουν υποκειμενικότητες και στη σχέση της ενσώματης παρουσίας με τη διαμεσολάβηση, ιδίως σε ό,τι αφορά τις πρακτικές της κινούμενης εικόνας. Ο Φουρτουλάκης διερευνά αυτά τα ζητήματα αναπτύσσοντας περιβάλλοντα που θεωρούν τον εκθεσιακό –φυσικό ή ψηφιακό– χώρο ως μέσο που εξετάζει πώς ένα δεδομένο πλαίσιο, οι υποκείμενοι ρυθμοί του και η οικονομία της προσοχής επηρεάζουν τη σχέση ανάμεσα στον θεατή και στην εικόνα. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στην επιμέλεια σύγχρονης τέχνης από το Royal College of Art, πτυχίου στην ιστορία της σύγχρονης τέχνης από το Goldsmiths και πτυχίου σπουδών media και πολιτισμού από το London College of Communication του University of the Arts London. Είναι επιμελητής του courtyard, του online εκθεσιακού χώρου της γκαλερί Rodeo. Έχει επιμεληθεί εκθέσεις, προγράμματα κινούμενης εικόνας και περφόρμανς για το Nottingham Contemporary (Nottingham), το Cubitt (Λονδίνο), το Goldsmiths CCA (Λονδίνο), το LOOP Barcelona (Βαρκελώνη), το Fringe Queer Film Festival (Λονδίνο), το Haus N (Αθήνα), το RCA (Λονδίνο), μεταξύ άλλων. Το 2021 βραβεύτηκε από την ARTWORKS για την επιμελητική του πρακτική στο πλαίσιο του Προγράμματος Υποστήριξης Καλλιτεχνών Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

EP & EPJ

Το Enterprise Projects είναι ένα πρότζεκτ της επιμελήτριας Δανάης Γιαννόγλου και του καλλιτέχνη Βασίλη Παπαγεωργίου με έδρα την Αθήνα. Το εγχείρημα αυτό έχει στόχο τον πειραματισμό και τη συνδιαλλαγή: τον πειραματισμό πάνω στην επιμελητική πρόταση, την καλλιτεχνική δημιουργία και την αυτοοργανωμένη λειτουργία, και τη συνδιαλλαγή με την καλλιτεχνική σκηνή, το αθηναϊκό κοινό, αλλά τον ίδιο τον χώρο που φιλοξενεί το πρότζεκτ. Ως δομή, το Enterprise Projects λειτουργεί αυτόνομα και περιοδικά από τον Σεπτέμβριο του 2015 στους Αμπελόκηπους.

Το 2018 το Enterprise Projects ίδρυσε το *EP Journal*, μια εκδοτική πρωτοβουλία για τη διαδικτυακή δημοσίευση πρωτότυπων θεωρητικών και ερευνητικών κειμένων σχετικών με την τέχνη σε ελληνικά και αγγλικά

σπουδών media και πολιτισμού από το London College of Communication του University of the Arts London. Είναι επιμελητής του courtyard, του online εκθεσιακού χώρου της γκαλερί Rodeo. Έχει επιμεληθεί εκθέσεις, προγράμματα κινούμενης εικόνας και περφόρμανς για το Nottingham Contemporary (Nottingham), το Cubitt (Λονδίνο), το Goldsmiths CCA (Λονδίνο), το LOOP Barcelona (Βαρκελώνη), το Fringe Queer Film Festival (Λονδίνο), το Haus N (Αθήνα), το RCA (Λονδίνο), μεταξύ άλλων. Το 2021 βραβεύτηκε από την ARTWORKS για την επιμελητική του πρακτική στο πλαίσιο του Προγράμματος Υποστήριξης Καλλιτεχνών Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος.

EP & EPJ

Το Enterprise Projects είναι ένα πρότζεκτ της επιμελήτριας Δανάης Γιαννόγλου και του καλλιτέχνη Βασίλη Παπαγεωργίου με έδρα την Αθήνα. Το εγχείρημα αυτό έχει στόχο τον πειραματισμό και τη συνδιαλλαγή: τον πειραματισμό πάνω στην επιμελητική πρόταση, την καλλιτεχνική δημιουργία και την αυτοοργανωμένη λειτουργία, και τη συνδιαλλαγή με την καλλιτεχνική σκηνή, το αθηναϊκό κοινό, αλλά τον ίδιο τον χώρο που φιλοξενεί το πρότζεκτ. Ως δομή, το Enterprise Projects λειτουργεί αυτόνομα και περιοδικά από τον Σεπτέμβριο του 2015 στους Αμπελόκηπους.

Το 2018 το Enterprise Projects ίδρυσε το *EP Journal*, μια εκδοτική πρωτοβουλία για τη διαδικτυακή δημοσίευση πρωτότυπων θεωρητικών και ερευνητικών κειμένων σχετικών με την τέχνη, σε ελληνικά και αγγλικά. Ο αναγνώστης / η αναγνώστρια μπορεί να διαβάσει online, να κατεβάσει ή να εκτυπώσει το τεύχος, ο σχεδιασμός του οποίου ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εκάστοτε ανάθεσης.

EP & EPJ

Το Enterprise Projects είναι ένα πρότζεκτ της επιμελήτριας Δανάης Γιαννόγλου και του καλλιτέχνη Βασίλη Παπαγεωργίου με έδρα την Αθήνα. Το εγχείρημα αυτό έχει στόχο τον πειραματισμό και τη συνδιαλλαγή: τον πειραματισμό πάνω στην επιμελητική πρόταση, την καλλιτεχνική δημιουργία και την αυτοοργανωμένη λειτουργία, και τη συνδιαλλαγή με την καλλιτεχνική σκηνή, το αθηναϊκό κοινό, αλλά τον ίδιο τον χώρο που φιλοξενεί το πρότζεκτ. Ως δομή, το Enterprise Projects λειτουργεί αυτόνομα και περιοδικά από τον Σεπτέμβριο του 2015 στους Αμπελόκηπους.

Το 2018 το Enterprise Projects ίδρυσε το *EP Journal*, μια εκδοτική πρωτοβουλία για τη διαδικτυακή δημοσίευση πρωτότυπων θεωρητικών και ερευνητικών κειμένων σχετικών με την τέχνη, σε ελληνικά και αγγλικά. Ο αναγνώστης / η αναγνώστρια μπορεί να διαβάσει online, να κατεβάσει ή να εκτυπώσει το τεύχος, ο σχεδιασμός του οποίου ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εκάστοτε ανάθεσης.

ARTWORKS

Η ARTWORKS δημιουργήθηκε το 2017 με ιδρυτική δωρεά από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ), με σκοπό να αποτελέσει γόνιμο πεδίο δράσης για τους Έλληνες καλλιτέχνες. Κεντρική της δραστηριότητα συνιστά το Πρόγραμμα Υποστήριξης Καλλιτεχνών Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ) μέσα από το οποίο απονέμει χρηματικά βραβεία σε καλλιτέχνες/-ιδες και επιμελητές/-τριες σε αναγνώριση των ατομικών ικανοτήτων τους. Παράλληλα, μέσα από σεμινάρια, συναντήσεις με επαγγελματίες από τον χώρο του πολιτισμού και συμπράξεις με πολιτιστικούς φορείς, ενθαρρύνει την επαγγελματική τους εξέλιξη, ενώ μέσα από συνεργασίες με προγράμματα φιλοξενίας καλλιτεχνών διαμεσολαβεί για την δραστηριοποίησή τους στο εξωτερικό. Βασικός στόχος είναι η δημιουργία ενός δυναμικού δικτύου μεταξύ των συμμετεχόντων/-χουσών (fellows), το οποίο θα λειτουργεί υποστηρικτικά και μετά τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα.

πρωτοβουλία για τη διαδικτυακή δημοσίευση πρωτότυπων θεωρητικών και ερευνητικών κειμένων σχετικών με την τέχνη, σε ελληνικά και αγγλικά. Ο αναγνώστης / η αναγνώστρια μπορεί να διαβάσει online, να κατεβάσει ή να εκτυπώσει το τεύχος, ο σχεδιασμός του οποίου ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εκάστοτε ανάθεσης.

ARTWORKS

Η ARTWORKS δημιουργήθηκε το 2017 με ιδρυτική δωρεά από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ), με σκοπό να αποτελέσει γόνιμο πεδίο δράσης για τους Έλληνες καλλιτέχνες. Κεντρική της δραστηριότητα συνιστά το Πρόγραμμα Υποστήριξης Καλλιτεχνών Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ) μέσα από το οποίο απονέμει χρηματικά βραβεία σε καλλιτέχνες/-ιδες και επιμελητές/-τριες σε αναγνώριση των ατομικών ικανοτήτων τους. Παράλληλα, μέσα από σεμινάρια, συναντήσεις με επαγγελματίες από τον χώρο του πολιτισμού και συμπράξεις με πολιτιστικούς φορείς, ενθαρρύνει την επαγγελματική τους εξέλιξη, ενώ μέσα από συνεργασίες με προγράμματα φιλοξενίας καλλιτεχνών διαμεσολαβεί για την δραστηριοποίησή τους στο εξωτερικό. Βασικός στόχος είναι η δημιουργία ενός δυναμικού δικτύου μεταξύ των συμμετεχόντων/-χουσών (fellows), το οποίο θα λειτουργεί υποστηρικτικά και μετά τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα.

Κείμενο ΠΑΝΟΣ ΦΟΥΡΤΟΥΛΑΚΗΣ

Συντονισμός έκδοσης ΔΑΝΑΗ ΓΙΑΝΝΟΓΛΟΥ

Μετάφραση από τα αγγλικά / γλωσσική επιμέλεια ΓΚΕΛΥ ΜΑΔΕΜΛΗ & ΕΛΕΑΝΝΑ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ (ΣΧΗΜΑ ΛΟΓΟΥ EG)

Σχεδιασμός BEND & ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΒΑΛΟΣ

Η έκδοση του EP-J 8 έχει πραγματοποιηθεί με την υποστήριξη της ARTWORKS.

Για το τέλος

ARTWORKS

Η ARTWORKS δημιουργήθηκε το 2017 με ιδρυτική δωρεά από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ), με σκοπό να αποτελέσει γόνιμο πεδίο δράσης για τους Έλληνες καλλιτέχνες. Κεντρική της δραστηριότητα συνιστά το Πρόγραμμα Υποστήριξης Καλλιτεχνών Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ) μέσα από το οποίο απονέμει χρηματικά βραβεία σε καλλιτέχνες/-ιδες και επιμελητές/-τριες σε αναγνώριση των ατομικών ικανοτήτων τους. Παράλληλα, μέσα από σεμινάρια, συναντήσεις με επαγγελματίες από τον χώρο του πολιτισμού και συμπράξεις με πολιτιστικούς φορείς, ενθαρρύνει την επαγγελματική τους εξέλιξη, ενώ μέσα από συνεργασίες με προγράμματα φιλοξενίας καλλιτεχνών διαμεσολαβεί για την δραστηριοποίησή τους στο εξωτερικό. Βασικός στόχος είναι η δημιουργία ενός δυναμικού δικτύου μεταξύ των συμμετεχόντων/-χουσών (fellows), το οποίο θα λειτουργεί υποστηρικτικά και μετά τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα.



Κείμενο ΠΑΝΟΣ ΦΟΥΡΤΟΥΛΑΚΗΣ

Συντονισμός έκδοσης ΔΑΝΑΗ ΓΙΑΝΝΟΓΛΟΥ

Μετάφραση από τα αγγλικά / γλωσσική επιμέλεια ΓΚΕΛΥ ΜΑΔΕΜΛΗ & ΕΛΕΑΝΝΑ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ (ΣΧΗΜΑ ΛΟΓΟΥ EG)

Σχεδιασμός BEND & ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΒΑΛΟΣ

Η έκδοση του EP-J 8 έχει πραγματοποιηθεί με την υποστήριξη της ARTWORKS.

Για το τέλος

EP-J 8

Κείμενο ΠΑΝΟΣ ΦΟΥΡΤΟΥΛΑΚΗΣ

Συντονισμός έκδοσης ΔΑΝΑΗ ΓΙΑΝΝΟΓΛΟΥ

Μετάφραση από τα αγγλικά / γλωσσική επιμέλεια ΓΚΕΛΥ ΜΑΔΕΜΛΗ & ΕΛΕΑΝΝΑ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ (ΣΧΗΜΑ ΛΟΓΟΥ EG)

Σχεδιασμός ΒΕΝΔ & ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΒΑΛΟΣ

Η έκδοση του EP-J 8 έχει πραγματοποιηθεί με την υποστήριξη της ARTWORKS.

Για το τέλος

EP-J 8



ΠΟΥ ΠΟΤΕ
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ

Για το τέλος

EP-J 8



**ΠΟΥ ΠΟΤΕ
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ**

Οκτώβριος 2023

Για το τέλος

ΕΡ

Για το τέλος

ΕΡ-J 8

○

○

○

○

**ΠΟΥ ΠΟΤΕ
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ**

Οκτώβριος 2023

ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ

Οκτώβριος 2023

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

EP-J 8

**ΠΟΥ ΠΟΤΕ
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ**

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

EP-J 8

**ΠΟΥ ΠΟΤΕ
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ**

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

EP-J 8

**ΠΟΥ ΠΟΤΕ
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ**

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

EP-J 8

**ΠΟΥ ΠΟΤΕ
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ**

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

**ΠΟΥ ΠΟΤΕ
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ**

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

ΠΟΥ ΠΟΤΕ
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

ΠΟΥ ΠΟΤΕ
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

ΠΟΥ ΠΟΤΕ
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

EF Για το τέλος

**ΠΟΥ ΠΟΤΕ
ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ**

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

που ποτέ
δεν τελειώνει
Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Οκτώβριος 2023

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

Για το τέλος

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ

ΕΡ



Οκτώβριος 2023